

Foreign
Investors
Council

VSI NOVOSTI

Novembar 2013 - Maj 2014

Foreign
Investors
Council

VSI NOVOSTI

Izdavač:

VSI – Vijeće stranih
investitora

Uredništvo:

Bojana Škrobić Omerović
izvršni direktor

Tea Kajan
asistent

Lektor:

Ured VSI

Dizajn:

Ekrem Kapić

DTP:

Proprint, Sarajevo

Tiraž:

200 komada

Iz sadržaja

VSI Novosti

- Vijeće stranih investitora formiralo Komitet za radno pravo
- Sastanak sa predstavnicima UINO BiH
- Federalna Vlada usvojila nacrt Zakona o porezu na dobit
- Konferencija „Privredni izazovi i šanse u Jugoistočnoj Evropi“
- Sarajevo Business Forum 2014

VSI Predstavlja

- GAZPROM mreža benzinskih stanica u Bosni i Hercegovini
- Volkswagen Sarajevo
- Bosna Bank International (BBI)

INTERVJU sa...

- Dr. Renzo Daviddi, zamjenik šefa Delegacije Evropske unije (EU) u Bosni i Hercegovini

Aktivnosti članova VSI

- CFO konferencija - Stavovi finansijskih direktora u BiH
- Prezentacija EBRD-ovog izvještaja o tranziciji za 2013. godinu
- Počela gradnja administrativne zgrade TCK - HeidelbergCement

Usvojena legislativa

- Bosna i Hercegovina
- Federacija Bosne i Hercegovine
- Republika Srpska

Bijela knjiga

- Prezentacija Bijele knjige - smjernice kako vlast može sprovesti reforme i poboljšati poslovnu klimu u zemlji

Ekonomski pregled za BiH

- Ekonomski izvještaj – April 2014.

VSI

Fra Anđela Zvizdovića 1/B11,71 000 Sarajevo, BiH
Tel/Fax: +387 33 295-880, Fax: +387 33 295-889
info@fic.ba, www.fic.ba

Riječ predsjednika VSI/SSI

Poštovane kolege, partneri, dame i gospodo

Sa radošću vam predstavljam treći broj FIC Novosti Vijeća/Savjeta stranih investitora Bosne i Hercegovine.

Kao i do sad, u našem polugodišnjem biltenu možete naći informacije o našim aktivnosti koje su obilježile protekli period, te pregled usvojene legistative i ekonomskih pokazatelja za period Novembar 2013. – Maj 2014.

Dajući svoj osvrt na stanje ekonomskih pokazatelja u drugoj polovini 2013. godine mogu zaključiti da nisu zabilježene značajnije promjene u makroekonomskim trendovima. Povećan obim industrijske proizvodnje i deflatorski pritisci u zemlji i dalje ne doprinose jačanju domaće potražnje kroz porast blagostanja stanovništva. Realni sektor i dalje karakterišu rast obima industrijske proizvodnje, ali i rast administrativne stope nezaposlenosti, što ukazuje da je rast industrijske proizvodnje najvjerojatnije odraz većeg angažmana postojeće radne snage i efikasnijeg korištenja raspoloživih tehnoloških potencijala.

Kada je u pitanju finansiranje novih investicionih projekata u zemlji, pokazatelji upućuju na nastavak trenda razduživanja banaka i oslanjanje na domaće izvore finansiranja. Činjenica jeste da su se u posljednjih nekoliko godina ulaganja u BiH uglavnom temeljila na reinvestiranju već prisutnih investitora u našoj zemlji, te da potencijalni strani ali i domaći investitori gube volju kada sagledaju cjelokupnu situaciju, počevši od nepostojanja političke i pravne sigurnosti, nepostojanja jedinstvenog ekonomskog tržišta, ogromnom i neefikasnom administrativnom aparatu.

Nažalost, u BiH su i dalje brojne prepreke i manjkavosti. Prije svega vrlo je kompleksna organizacija i način funkcionisanja države, mislim da smo svi svjesni naše ekonomske i pravne podijeljenosti, političke i ostale podijeljenosti, nedosljednosti u propisima i primjeni brojnih administrativnih procedura na raznim nivoima vlasti.

Branimir Muidža, Predsjednik VSI/SSI BiH

Cak i kada postoje dobra zakonska rješenja, ponekad ili vrlo često se ne provode u praksi, pa se i strani i domaći investitori i poduzetnici, ali i građani svakodnevno susreću sa problemima kada institucije, a zbog svoje kompleksnosti i neadekvatnog birokratskog aparata koče realizaciju projekata.

Također, kada govorimo o propisima i problematici vezanoj uz iste, trenutno imamo propise koji nisu harmonizovani na samoj teritoriji BiH, a koji nisu ni u skladu sa EU legislativom i susjednim zemljama.

Prilikom izvoza ili uvoza roba i usluga, javljaju se učestale situacije kada institucije zadužene za akreditaciju/certifikaciju određenih proizvoda nisu efikasne, te tu najveći problem nastaje za izvoznike, odnosno proizvodne kompanije, koje u stvari treba da većim dijelom održavaju razvoj BH ekonomije. Sa druge strane dozvoljava se uvoz roba i usluga koje nisu adekvatno certificirane na način koji je to propisano, a na taj način ugrožava se kako domaća privreda tako i običan građanin kao potrošač. Kao država koja ima negativan vanjskotrgovinski bilans, pogotovo je važan i taj aspekt. Ne zaboravimo da BiH obiluje potencijalima a da bi mogli realizirati potencijale BiH ekonomije i kreirati

pozitivan ambijent, nužno je znatno poboljšati efikasnost javne administracije i hrabrije krenuti u reforme.

Sve u svemu, administrativna reforma, stabilan pravni sistem - država koja će zaštititi svaku investiciju putem instrumenata jakog pravnog i političkog sistema su osnovne prepreke koje BiH treba prevazići.

Na kraju naša poruka je jasna – smanjiti neefikasnost javne administracije, olakšati procedure za dobivanje raznih dozvola, osigurati certifikate izvoznicima, napraviti industrijske zone, gdje investitor može odmah početi raditi bez gubljenja vremena i novca, poticati reinvestiranje i izvoz - kapital će početi sam dolaziti.

Nakon reformi, koje su neophodne, tek tada možemo očekivati velike investicije, veći interes za ulaganja, a do tada, ipak ćemo se morati prije svega pobrinuti da postojeći investitori budu zadovoljni, jer zapravo su oni i najbolja reklama potencijala ove zemlje.

I opet preporučam ovo izdanje VSI Novosti, koje će Vam dati temeljit prikaz na koji način, Vijeće stranih investitora BiH lobira za poboljšanje poslovne klime.

S poštovanjem,

Branimir Muidža
Predsjednik VSI/SSI BiH

Vijeće stranih investitora formiralo Komitet za radno pravo

U skladu sa planom rada VSI-a za 2014. godinu, upravni odbor donio je odluku o formiranju novog Komiteta unutar strukture VSI. U skladu sa navedenim, 24. oktobra 2013. godine u Sarajevu je održana konstitutirajuća sjednica novog VSI Komiteta za radno pravo čija struktura i koncept rada će biti identični postojećem Komitetu za poreze koje već nekoliko godina uspješno djeluje pri Vijeću stranih investitora BiH.

Na konstitutirajućem sastanku Komiteta, njegovi članovi su utvrdili okvirni plan djelovanja, a koji će primarno za cilj imati sljedeće:

- Rad na implementaciji preporuka iz Bijele knjige 2012-13;
- Uspostavljanje zvanične saradnje sa institucijama relevantnim za oblast rada i radnih odnosa;
- Pružanje praktične pomoći članovima VSI kako bi prevazišli konkretne prepreke sa kojima se susreću u ovoj oblasti;
- Distribucija relevantnih dokumenata i informacija o radno-pravnim propisima;
- Organiziranje treninga i drugih vrsta edukacije kada je u pitanju izmjena radno-pravnih propisa i njihova praktična primjena.

Prvi korak u radu ovog Komiteta će biti uspostavljanje formalne saradnje sa entitetskim ministarstvima rada, tačnije, Federalnim ministarstvom rada i socijalne politike i Ministarstvom rada i boračko-invalidske zaštite Republike Srpske, te započinjanje zajedničkih aktivnosti na polju usklađivanja entitetskih radno-pravnih propisa.

Također jedan od ciljeva jeste i uključivanje članova ovog Komiteta u radne grupe za donošenje i izmjenu radno-pravne regulative pri entitetskim ministarstvima. ■

Unija udruženja poslodavaca RS-a dužnosnicima Vlade RS-a predstavilo plan za poboljšanje uvjeta lokalne poslovne klime

U sklopu okruglog stola pod nazivom „Privatni kapital u RS – stanje i perspektive“ koji je održan u Banja Luci, udruženja poslodavaca RS-a su izjavile da su nestabilna politička klima, neučinkovit društveni dijalog, zahtjevan regulatorni okvir, nefleksibilan Zakon o radu, korupcija, siva ekonomija i neprilagođenost obrazovnog sustava potrebama tržišta rada najveće prepreke za razvoj poslovnog okruženja u RS-u.

Predrag Zgonjanin, predsjednik Unije poslodavaca je ovom prilikom izjavio da su se poslodavci iz RS-a suočili s veoma teškom i složenom godinom, ali da u budućnosti namjeravaju učinkovito su-

djelovati u mijenjanju poslovnog okruženja.

„Naš cilj je da, kao odgovorni socijalni partneri i najproduktivniji dio zajednice, ponudimo rješenja koja mogu značajno poboljšati poslovno okruženje, ali i ukazati da institucije RS-a moraju podržati provedbu bitnih reformi u Republici Srpskoj“, rekao je Zgonjanin.

U Uniji udruženja poslodavaca prepoznaju ono što je Vlada RS-a postigla – registracija kompanije za samo tri dana i prag povrata poreza do 200 KM.

Željka Cvijanović, premijer RS-a, koja je također prisustvovala sastanku je izjavila:

„Vrlo je važno to što smo učinili konkretne korake na rasterećiva-

nju ekonomije. Ponovo smo uveli neoporezivi dio plaće, kao i defiskalizaciju za male poduzetnike, što će sigurno biti od velikog značaja. Napravili smo cijeli niz zakonskih rješenja koji prate ove mjere, ali svjesna sam da još mnoge uvjete treba ispuniti u okruženju u kojem poslujemo“, izjavila je Cvijanović.

Dodala je da RS ove godine ne namjerava povećati poreze, te dodala da postoji institucionalna podrška za sve koji upravljaju poslovnim zajednicom.

Okupljenima se, u ime Vijeće stranih investitora, obratio i gospodin Stevan Dimitrijević i govorio o otvorenim pitanjima koja su utvrđena u Bijeloj knjizi 2012/13. ■

Sastanak sa predstavnicima UINO BiH

Sastanak predstavnika Uprave za indirektno/neizravno oporezivanje (UINO) i predstavnika Upravnog odbora Agencije za unapređenje stranih investicija (FIPA) je organizovan u Banja Luci 29. novembra 2013. godine. Sastanku je, ispred VSI-a, prisustvovala gospođa Bojana Škrobić-Omerović, izvršni direktor VSI-a i član Upravnog odbora FIPA.

Na sastanku se razgovaralo o:

- problemima koji se odnose na kašnjenje u povratu PDV-a s prijedlogom da se olakša postupak i skrate rokovi za povrat PDV-a;
- problemima koji se odnose na plaćanje određenih naknada koje se često dupliciraju, uključujući poreze na privremeni uvoz;

- pitanjima vezanim za povrat PDV-a za osobe koje su osnovale kompanije u Bosni i Hercegovini;
- neobaveznim mišljenjima službenika UINO;
- problemima retroaktivne isplate na postojeće akcizne robe nakon povećanja akcize;
- problemima koji se odnose na obaveze obračunavanja i plaćanja vezano za carinsku deklaraciju robe.

Istaknuto je da VSI, u svojoj godišnjoj publikaciji "Bijela knjiga" percipira probleme stranih investitora u BiH, naglašavajući probleme, ali i preporuke za rješavanje i prevladavanje istih.

Gore pomenuti problemi se mogu podijeliti na probleme nepostoja-

nja određenih pravnih regulativa i probleme u primjeni određenih zakonskih i podzakonskih akata.

Zaključak sastanka je da će UINO početi bliže saradivati sa poslovnom zajednicom koja pokušava prevladati sve probleme s kojima se susreće tokom poslovanja u BiH i pomoći u privlačenju više investicija, kako bi imali stabilan budžet. ■

Komitet za radno pravo VSI posjetio Ministarstvo rada i boračko-invalidske zaštite Republike Srpske

Utorak, 11. februara 2014. godine, u Banja Luci, predstavnici novog Komiteta za radno pravo VSI su održali prvi formalni sastanak sa predstavnicima Ministarstva rada i boračko-invalidske zaštite Republike Srpske.

Tokom sastanka predstavnici VSI su prezentovali pitanja predstavljena u Bijeloj knjizi 2012/13 koja je Ministarstvo rada i boračko-invalidske zaštite RS-a prihvatilo, te je dogovoreno da će se navedeni

problemi riješiti, što više, neki od njih su već integrisani u novi Nacrt Zakona o radu RS-a. Prisutni su se složili da bi saradnja iz-

među VSI i Ministarstva trebala započeti organizovanjem panel diskusije između kompanija i institucija relevantnih za područje radno pravnih pitanja na razini Federacije BiH i RS-a, uključujući harmonizaciju propisa među entitetima u BiH.

Također, ministar Petar Đokić je naglasio kako su saradnja i partnerstvo između kompanija i RS-a neophodni kako bi se osiguralo bolje poslovno okruženje i zadovoljili investitori. ■

Federalna Vlada usvojila nacrt Zakona o porezu na dobit

Federalna Vlada je na sjednici održanoj 6. marta 2014. godine utvrdila nacrt novog Zakona o porezu na dobit FBiH. Jedan od razloga za donošenje novog zakona je i uvođenje novih metoda za utvrđivanje transfernih cijena, koje se javljaju u transakcijama između povezanih osoba, a koje se razlikuju od cijena koje bi bile postignute da se radi o transakcijama među osobama koje nisu povezane i po cijenama koje su na tržištu. Svi metodi za utvrđivanje transfernih cijena propisani su OECD modelom. Nedostatak aktualnog zakona ogledao se i u neravnopravnom odnosu oporezivanja podružnica/poslovnih jedinica pravnih subjekata iz entiteta i Brčko Distrikta BiH, tako da su podružnice/poslovne jedinice pravnih osoba iz Republike Srpske i Brčko Distrikta BiH

oslobođane plaćanja poreza na dobit ostvarenu poslovanjem u FBiH, dok takvu beneficiju nisu imale podružnice/poslovne jedinice pravnih osoba iz FBiH.

Pojedine odredbe novog Zakona su dopunjene na temelju prijedloga i sugestija koje su dali tijekom izrade ovoga zakona udruge poslodavaca, Vijeća stranih investitora, gospodarske komore, Porezna uprava FBiH, financijske organizacije, MMF, IFC, itd.

U nacrtu novog Zakona predviđena je i izmjena članova zakona koji se odnose na olakšice za izvoz i novo investiranje.

Tokom učestvovanja u radu konsultativne radne grupe pri Ministarstvu finansija FBiH (FMF), koja je zadužena za pripremu prijedloga izmjena poreske i fiskalne legislative u FBiH, članice VSI su od samog početka bile jednoglasne u

zahtjevu da se ne ukidaju niti na drugi način umanjuju prava na oslobođanje od plaćanja poreza na dobit za kompanije izvoznike i kompanije koje investiraju u proizvodnju, kako je propisano važećim Zakonom o porezu na dobit FBiH. Napominjemo da VSI nije podržao prijedlog kojim se potpuno ukidaju postojeće olakšice za izvoz i investicije, jer smatramo i potpuno smo uvjereni da takvo rješenje nije u skladu sa principom rasterećenja privrede i stvaranja povoljnijeg poslovnog ambijenta, već naprotiv, ukidanje postojećih olakšica bi postojeće privredne subjekte dovelo u još teži položaj, a destimulativno uticalo na privlačenje novih investitora, posebno iz razloga što su olakšice za investicije u proizvodne djelatnosti i novo zapošljavanje dostupne u Republici Srpskoj i Distriktu Brčko. ■

Konferencija „Privredni izazovi i šanse u Jugoistočnoj Evropi“

U organizaciji Ministarstva privrede i energije Savezne Republike Njemačke (BMW) i Njemačke razvojne banke (KfW) 7. marta 2014. godine u hotelu „Europa“ u Sarajevu održana je konferencija pod nazivom „Privredni izazovi i šanse u Jugoistočnoj Evropi“ s ciljem da se potaknu kompanije iz ovog dijela Evrope, njemački i drugi strani investitori i da se više ukaže na ekonomske prilike i mogućnosti u Jugoistočnoj Evropi. "Postoje sektori sa kojima BiH može biti konkurentna na tržištu EU. Postoje investitori koji su zainteresirani za ulaganja, a postoje i institucije koje su zainteresirane da to omoguće, međutim, problem je samo okruženje, pravno, političko i institucionalno okruženje u kojem nema napretka i koje onemogućava taj proces", istakao je Renzo Daviddi, zamjenik šefa delegacije EU u

BiH, dodajući kako je potrebno osigurati određene uslove da bi investitori došli.

Tako je, prema riječima Daviddija, ali i ostalih učesnika konferencije, neophodno ubrzati proceduru pokretanja biznisa, jer npr. u Makedoniji za taj proces trebaju dva dana, a u BiH nekoliko mjeseci. Problem je također i oporezivanje, a investitore interesuje i lakoća upošljavanja i otpuštanja radnika, kao i sigurnost ugovora, posebno u privatnom sektoru.

Helge Tolksdorf, direktor Ureda za proširenje EU pri BMW-u, je istakao da su brojne njemačke kompanije zainteresirane za saradnju sa kompanijama iz BiH, ali je neophodno riješiti brojne administrativne probleme te osigurati pouzdan pravni okvir.

"Kada govorimo o investicijama, bh. vlasti i poduzetnici moraju ubijediti investitore da ne odu u

Kinu ili Hrvatsku već da dođu u BiH i to je jedini način za veće privlačenje investicija", istakao je Tolksdorf.

Njemačka razvojna banka već godinama djeluje u BiH, posebno, prema riječima Christoph Tiskensa, direktora KfW-a za JIE i Tursku, u sektoru energije, potičaja privatnom sektoru te ulaganja u manje bh. gradove.

"Do sada smo u BiH investirali oko 300 miliona eura, a plan je da u naredne dvije do tri godine uložimo oko 350 miliona eura", kazao je Tiskens dodajući kako je cilj djelovanja KfW-a da se pruži određeni poticaj energetskom sektoru i ojača privreda.

U svojstvu panelista na ovom skupu prisutnima su se obratili i predsjednik VSI Branimir Muidža i član upravnog odbora VSI Libor Krkoška, šef ureda EBRD-a u BiH. ■

Sastanak predstavnika Agencije za javne nabavke BiH i VSI

U prostorijama Agencije za javne nabavke BiH (u daljem tekstu: „Agencija“) 18. marta 2014. godine u Sarajevu, održan je sastanak između predstavnika Agencije, predstavnika članica Vijeća stranih investitora (u daljem tekstu "VSI") i predstavnika Vijeća za saradnju koje djeluje pri VSI.

U uvodnom izlaganju prisutnim se ispred VSI kao inicijatora sastanka obratila izvršna direktorica VSI Bojana Škrobić Omerović, koja je pozdravila prisutne i izrazila zahvalnost predstavnicima Agencije što su prepoznali važnost saradnje Agencije sa kompanijama, te predstavila teme koje su bile povod ovog sastanka.

Na sastanku se razgovaralo o sljedećim temama:

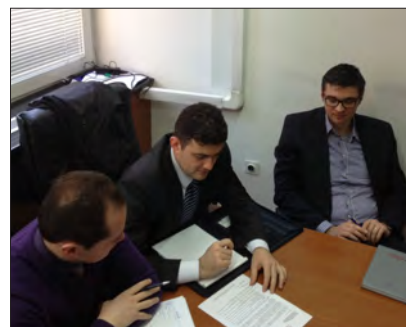
- nedostatak transparentnosti i komplikovane procedure prilikom prijave na javne tendere;
- postojeći pravni okvir;
- poteškoće u postupku prijavljivanja na javne tendere;
- neadekvatnost kriterija za selekciju ponuđača, naročito u odnosu na ponuđače koji su strana lica;
- povećanju troškova žalbenog postupka koje će ići na štetu po-

sebno malim i srednjim preduzećima.

Predstavnik Agencije gospodin Admir Čebić, istakao je kontinuiranu spremnost Agencije da saraduje sa privrednicima kao direktnim učesnicima u postupcima javnih nabavki, a sve u cilju optimalne primjene Zakona o javnim nabavkama u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: "ZJN") i njegovih provedbenih propisa.

Predstavnici članica VSI, su ukratko iznijeli probleme sa kojima se ponuđači u praksi najčešće susreću, a najviše se odnose na primjenu Zakona o javnim nabavkama od strane ugovornih organa. Istakli su da je jedan od osnovnih problema nedovoljna definisanost dokumentacije kojom strani ponuđači dokazuju zadovoljavanje kvalifikacionih uslova, neujednačene primjene postojećih propisa, različito tumačenje istih radi neznanja ili nedostatka iskustva ugovornih organa, a povremeno i namjernog izbjegavanja odgovarajuće primjene istih u određenim slučajevima.

Po pitanju nedovoljne transparentnosti samog postupka, Agencija je u cilju jačanja iste poduzela

odgovarajuće korake, te je kao rezultat istih nedavno proizašla i obaveza ugovornog organa da zahtjev za učešće u pregovaračkom postupku objavljuje na svojoj web stranici, a što do sada nije bila praksa. Ispred Agencije smatraju da je transparentnost postupka javnih nabavki dodatno pojačana novim zakonom.

Gospodin Čebić je također informisao sve prisutne da je novi Zakon o javnim nabavkama već u proceduri, te da je u fazi čitanja u Parlamentarnoj skupštini BiH i da smatraju da će zakon već u mjesecu maju 2014. godine biti usvojen.

Predstavnici VSI će u saradnji sa predstavnicima Agencije poduzeti sljedeće konkretne korake u cilju otklanjanja navedenih prepreka u oblasti javnih nabavki i to:

1. VSI će zajednički sa ambasada članicama VSI-ovog Vijeća za saradnju, uputiti Vijeću ministara Bosne i Hercegovine pismo urgencije, u cilju ubrzanja otvaranja ispostava Ureda za razmatranje žalbi sa sjedištima u Mostaru i Banja Luci.
2. VSI i Agencija za javne nabavke će u narednom periodu organizirati panel diskusiju sa članicama VSI, te da će na istu pozvati i predstavnike Ureda za razmatranje žalbi, kako bi zajednički otvorili međusobni dijalog na temu procedura i primjene istih u oblasti javnih nabavki. Organiziranje ovog događaja planirano je u junu ili septembru 2014. godine. ■

Lakše do dozvola u BiH - E Registar

Elektronski registar dozvola (E Registar) je centralizovana baza administrativnih postupaka iz nadležnosti organa uprave, objavljen na web stranicama organa uprava a namijenjen široj javnosti. Formiranje ove vrste servisa ima za cilj da građanima i privrednicima obezbijedi transparentan uvid u sprovođenje administrativnih postupaka, te brži i jednostavniji pristup informacijama o procedurama pribavljanja dozvola koje su u nadležnosti organa uprave.

Pristupanje E Registru

Jednostavnim pristupom E Registru privrednici imaju kompletan uvid u sve elemente dozvola za koje su zainteresovani: potrebna dokumentacija i njihovi troškovi, informacije o načinima i mjestu pribavljanja potrebnih dokumenata, te vrijeme u kojem administracija treba da riješi zahtjev. Na istom mjestu nalazi se i prateći obrazac koji stranka treba popuniti i uputiti zajedno sa pratećom dokumentacijom kao zahtjev za rješavanje predmeta. Uspostavom ovakvog servisa pravni subjekti i javnost transparentnije, lakše, brže i jeftinije dolaze do potrebnih dozvola, uvjerenja i licenci.

Efikasna uprava - olakšanje privredi

Efikasnost samog E Registra je u direktnoj vezi sa njegovim redovnim ažuriranjem. S ciljem jačanja efikasnosti administracije, unapređenja procesa i ekonomskog razvoja generalno, svaki E Registar treba sadržavati najnovije i najpreciznije podatke o dozvolama, licencama i uvjerenjima, uključujući i kontakt detalje nadležnih organa. Svaka institucija koja želi stvoriti bolje uslove za privlačenje investitora, te ubrzati ekonomski razvoj svoje sredine, potrebno je da u svom E Registru ima najnovije podatke o dozvo-

lama, kako ne bi dolazilo do grešaka i usporavanja u procesu na bilo kojem administrativnom postupku, te kontakte osoba zaduženih za pojedine poslove. Dosađajuća praksa pokazuje da su E Registri dozvola izuzetno dobro posjećeni, da je veliki interes za dozvole i da je, u cilju ubrzanja procesa, redovno ažuriranje od izuzetno velikog značaja.

Brže, lakše i jeftinije

Prikupljanje potrebne dokumentacije, prvi je korak u procesu dobijanja bilo koje dozvole ili pokretanja poslovanja. Prije uspostave E Registara bili su potrebni dani i sedmice da se prikupe sve neophodne informacije, obrasci i dokumenti. Sve navedeno sada je dostupno na jednom mjestu gdje vas od ideje do realizacije dijeli samo jedan odlazak na internet portal organa uprave da se upoznate šta vam treba da biste dobili potrebnu dozvolu. Olakšavajuća okolnost je i činjenica da veliki broj dokumenata, općine/opštine/gradovi trebaju pribavljati po službenoj dužnosti čime se vrijeme dodatno ubrzava a registracija pojeftinjuje.

Kreiranje E Registara i pojednostavljenje procedura na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini, u posljednjih pet godina rezultiralo je sa 15,86 miliona KM direktnih ušteda za firme, a preko 4000 poslovnih subjekata je imalo koristi od pojednostavljanja procedura u procesu pokretanja posla, što govori o značaju E Registra za privredu i građanstvo i stalnoj potrebi njihovih ažuriranja. Elektronski registri dozvola, neki su od rezultata regulatorne reforme koju vlade na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini, provode u saradnji sa Međunarodnom finansijskom korporacijom (IFC, članica Grupacije Svjetske banke) i Kraljevinom Švedskom. ■

WEB LINKOVI:

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine
Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa
<http://rap.mvteo.gov.ba/egfVwOdlukaJedinice.aspx>

Vlada Republike Srpske, Ministarstvo za ekonomske odnose i regionalnu saradnju
<http://www.regodobrenja.net/>

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine
<http://www.fbihvlada.gov.ba/bosanski/ereg/index.php>

Tuzlanski kanton
<http://195.222.57.146/egfVwOdlukaJedinice.aspx>

Unsko-sanski kanton
<http://www.vladausk.ba/v2/IFC.php>

Zeničko-dobojski kanton
<http://80.65.74.245:10080/eregistar/egfVwOdlukaJedinice.aspx>

Općina Tuzla
<http://80.65.71.100/eregistar/egfVwOdlukaJedinice.aspx>

Grad Bijeljina
<http://sobijeljina.zapto.org:81/ifc/egfVwOdlukaJedinice.aspx>

Općina Bosanska Krupa
<http://92.36.225.164:90/lokacija/egfVwOdlukaJedinice.aspx>

Opština Novi Grad
<http://www.opstina-novigrad.com/>

Općina Bihać
<http://www.bihac.org/ap.php>

Grad Banja Luka
<http://www.banjaluka.rs.ba/asbl/services/>

Općina Novo Sarajevo
<http://www.novosarajevo.ba/stream/servis/>

Općina Goražde
http://www.gorazde.ba/index.php?option=com_weblinks&view=categories&Itemid=95

Opština Modriča
<http://www.modrica.ba/zahtjevi.html>

Općina Široki Brijeg
http://www.sirokibrijeg.ba/registar_postupaka/

Opština Zvornik
http://www.opstina-zvornik.org/index2.php?option=com_wrapper&view=wrapper&Itemid=233

Grad Doboj
<http://opstinadoboj.no-ip.org:8050/ifc/egfVwDelatnostWeblist.aspx>

Općina Tešanj
<http://opcina-tesanj.no-ip.biz:9333/ifc/egfVwOdlukaJedinice.aspx>

Opština Teslić
<http://109.105.201.94/eregistar/egfVwOdlukaJedinice.aspx>

VSI u saradnji sa Karanović/Nikolić organizirao dvodnevnu panel diskusiju iz oblasti radno-pravnog zakonodavstva

U martu 2014. godine VSI je u saradnji sa Karanović/Nikolić u Tesliću organizirao dvodnevnu panel diskusiju na temu „Otkaz ugovora o radu od strane poslodavca“.

Cilj ovog panela je bio da se zajedničkim dijalogom između entitetskih institucija nadležnih za rad i radne odnose i predstavnika realnog sektora, osvrne na probleme i nedoumice kod praktične primjene zakonskih i podzakonskih odredbi koje se odnose na presta-

nak radnog odnosa, tačnije otkaz ugovora o radu od strane poslodavaca, te da se zajednički artikuliraju zaključci o pravcima u kojima treba da se kreću nova zakonska rješenja u oblasti radno-pravnih odnosa i načini njihove implementacije.

Na ovom događaju svoje aktivno učešće u svojstvu panelista su uzeli predstavnici Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, Ministarstva rada i boračko-invalidske zaštite Republike Srpske, sudije Općinskog i Kantonalnog suda u Sarajevu, sudije Osnovnog i Okružnog suda u Banja Luci kao i glavni inspektori rada u Federaciji i Republici Srpskoj, i više od 30 predstavnika stranih kompanija, članica VSI. Gospodin Stevan Dimitrijević član upravnog odbora VSI otvorio je panel i izrazio zahvalnost svim institucijama i tvrtkama koji su pokazali interes da budu dio ovog važnog dijaloga. „Nadamo se da će ovaj dijalog između poslovne zajednice i institu-

cionalnih predstavnika u budućnosti biti baza za reformske procese u BiH, s ciljem uspostavljanja što bolje poslovne klime za sve tvrtke koje su prisutne u BiH“, rekao je Dimitrijević.

Pomoćnica federalnog ministra rada i socijalne politike gospođa Džana Kadribegović i gospodin Rajko Kličković načelnik odjeljenja za rad i zapošljavanje u Ministarstvu rada i invalidsko-boračke zaštite Republike Srpske, dali su pregled odredbi enitetskih zakona o radu koje reguliraju oblast prestanka ugovora o radu te ukazali na razlike koje postoje između enitetskih radno-pravnih propisa. Tokom diskusije, svi predstavnici sudova i inspektorata rada iz oba entiteta, su bili vrlo aktivni u odgovaranju na sporna pitanja predstavnicima tvrtki/članovima VSI, što je rezultiralo definisanjem vrlo konkretnih zaključaka koji će olakšati kompanijama u njihovom daljem radu. ■

Sarajevo Business Forum 2014

U Sarajevu je 14. i 15. maja 2014. godine održana peta međunarodna investicijska konferencija Sarajevo Business Forum (SBF). Forum je okupio brojne eminentne ličnosti iz oblasti biznisa, privrede i ekonomije iz Bosne i Hercegovine, regije zapadnog Balkana, ali i svijeta, kao i predstavnike najvećih svjetskih investicijskih fondova.

Direktor BBI Banke i organizator SBF-a Amer Bukvić je u uvodnom obraćanju kazao kako je Forum postao jedan od glavnih poslovnih događaja u ovoj regiji, te ga zvanično proglasio otvorenim.

Istakao je kako će, nakon dugih priprema, na Forumu biti objavljeno više od 110 projekata iz raz-

ličitih sektora, najviše iz sektora poljoprivrede, te da mu se odazvalo više od 600 učesnika iz Bosne i Hercegovine, regije i svijeta.

Predsjedavajući Predsjedništva BiH Bakir Izetbegović tokom svog obraćanja je kazao kako Bosna i Hercegovina radi na tome da u narednim godinama otvori 100.000 novih radnih mjesta. Poručio je da ta zemlja posjeduje obrazovanu i jeftinu radnu snagu i etablirane kompanije, kao i da su bh. zakoni iz oblasti rada i zapošljavanja uglavnom usklađeni sa međunarodnim standardima.

Govoreći o izazovima, Izetbegović je rekao kako Bosna i Hercegovina mora olakšati vizni režim prema velikom broju država, a

posebno država Zaljeva, uspostaviti efikasniji pravosudni sistem u procesuiranju privrednih sporova i pažnju posvetiti i domaćim ulagačima, jer se i dalje velika sredstva javnih kompanija nalaze neiskorištena na računima komercijalnih banaka.

Predsjednik grupe Islamske razvojne banke Ahmad Mohamed Ali, prilikom uvodnog obraćanja, ista-

kao je kako je SBF "postepeno postao jedan od najvažnijih događaja koji predstavljaju jedinstvenu priliku za investicije".

Kazao je da su strana ulaganja iznimno važna za održivi razvoj, dodavši da su Bosna i Hercegovina i države Jugoistočne Evrope uložile velike napore kako bi privukle strane investicije. Ističući kako države regije imaju potencijal za razvoj halal i organske proizvodnje, Ali je rekao da će se tokom SBF-a učesnici osvrnuti na četiri regionalne teme: poljoprivredu, energiju, infrastrukturu te građevinarstvo i turizam.

Bivši član Predsjedništva BiH i jedan od osnivača Forumu Haris Silajdžić je rekao kako je ponosan na Forum, te se zahvalio svima na dolasku i istakao kako je Bosna i Hercegovina, uprkos svim poteškoćama, dobra država za investitore.

Predsjedavajući Vijeća ministara BiH Vjekoslav Bevanda je kazao kako je regija karakteristična po komplementarnoj privredi, što povećava mogućnosti regionalnog povezivanja. Iskoristio je priliku da uputi poruku svim investitorima da ovu regiju dožive kao mjesto gdje se investicijama ostvaruje profit.

Tokom SBF-a potpisan je Memorandum o razumijevanju koji je osnovan na principu BBI Privredne korporacije, a kojim se potpisnice obavezuju da će raditi zajedno kako bi realizirale veliki broj projekata. Memorandum su potpisali predstavnici grupe Islamske razvojne banke, BBI Banke, kompanija Hassam Al Othaim i Al Meera.

Sarajevo Business Forum je platforma za regionalnu saradnju i zajedničko predstavljanje poten-

cijala regije Jugoistočne Evrope utjecajnim poslovnim i političkim liderima iz cijelog svijeta. Forum će i ove, kao i prethodnih godina, djelovati na osnovu uspješno definiranih parametara konferencije u Davosu.

Tokom prethodne četiri godine, SBF je ugostio više od hiljadu investitora iz više od 30 zemalja, a predstavljeno je više od 300 projekata. ■

GAZPROM mreža benzinskih stanica u Bosni i Hercegovini

Preuzimanjem maloprodajne mreže OMV BH d.o.o, kompanija NIS Gaspromneft je pustila u rad 28 benzinskih stanica pod brendom GAZPROM na teritoriji Bosne i Hercegovine. Na teritoriji Republike Srpske osam benzinskih stanica posluje pod brendom NIS Petrol.

Do kraja 2013. godine ukupne investicije u mrežu Gazprom i NIS Petrol u BiH će iznositi 90 miliona eura a otvoreno je ukupno 36 benzinskih stanica.

Time je obezbjeđen kanal prodaje motornih goriva Euro 5 kvaliteta, koji su proizvedeni u Rafineriji nafte Pančevo. Premijum mreža benzinskih stanica GAZPROM potrošačima nudi goriva i maziva vi-

sokog kvaliteta, kao i širok dopunski asortiman. Format stanica predviđa postojanje prodavnica, restorana i kafea. Kupcima je na usluzi bežični internet, perionica automobila i dečije igralište.

Pored Bosne i Hercegovine, veliki projekat razvoja nove premijum mreže benzinskih stanica GAZPROM se širi i u Srbiju, Bugarsku i Rumuniju. Do kraja 2015. godine, više od 250 benzinskih stanica će biti izgrađeno na Balkanu, uključujući i 40 na teritoriji Bosne i Hercegovine gde se očekuje da će mreža benzinskih stanica GAZPROM zauzimati oko 15 odsto maloprodajnog tržišta goriva ove zemlje.

Dodatne informacije:

NIS je jedna od najvećih vertikalno integrisanih naftno-gasnih kompanija Jugoistočne Evrope. Osnovni pravci delatnosti su istra-

živanje, proizvodnja i prodaja nafte i gasa, ako i promet naftnih derivata. „Gaspromneft“ je vlasnik 56,15% akcija NIS-a, dok je 29,88% akcija NIS-a u vlasništvu Republike Srbije. NIS u Srbiji poseduje rafineriju sa dva organizaciona dela - u Pančevu i Novom Sadu, sa ukupnim kapacitetom od 7 miliona tona nafte godišnje, kao i rafinerija gasa u Elemiru. Obim proizvodnje NIS-a je reda veličine 1,7 miliona tona uslovne nafte godišnje.

Maloprodajna mreža kompanije uključuje više od 500 benzinskih stanica i skladišta u zemljama balkanskog regiona. NIS posluje u više zemalja Evrope - Srbiji, Mađarskoj, Rumuniji, Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori, Hrvatskoj, Bugarskoj, Makedoniji, učestvuje u projektima proizvodnje na teritoriji Angole. ■

Volkswagen Sarajevo

Historija

TAS (Tvornica Automobila Sarajevo) je osnovana 1970. godine saradnjom Volkswagen AG i UNIS, s tim da je Volkswagen imao udio od 49%, a UNIS od 51%. CKD sastavljanje Volkswagen Buba započelo je 1972. godine u Sarajevu, nakon čega slijedi CKD sastavljanje GOLF i Jetta 1976 i Caddy 1982. 1989. je rekordna godina za tvornicu u Sarajevu, s ukupno 3.500 zaposlenih koji sastavljaju 37.000 vozila. Nakon ratnih godina tvornica u Sarajevu je ponovo stavljena u pogon 1998. godine. Od 2001. godine Volkswagen AG je održao udio od 58%, a zajednički poduhvat Prevent je održao 42% udjela u tvornici. SKD sastavljanje modela Volkswagena, Škode i Audia je započeo 1998. godine i nastavilo se sve do 2008. godine. 2009. godine EcoCarrier, mali električni kombi, je proizveden u saradnji s njemačkom kompanijom EcoCraft.

Tvornica

Volkswagen Tvornica Sarajevo d.o.o. ima ukupnu površinu od 157 hiljada četvornih metara, uključujući i 22.300 četvornih metara proizvodne površine u uporabi i 36.700 četvornih metara neiskorištenog proizvodnog područja.

Proizvodnja

Volkswagen Sarajevo proizvodi komponente koje se mogu instalirati na različite motore i modele ove grupacije. Glavni proizvodi tvornice uključuju osovine, prstenaste zupčanike, diskove i felge. U 2011. godini tvornica je proizvela oko 2,4 milijuna osovina, 1,0 milijun prstenastih zupčanika i 0,6 milijuna diskova i felgi. Osim toga tvornica proizvodi dovodne cijevi, ispušne prigušivače, dijelove mašina, rezervoare, cijevi, sve u skladu sa specifikacijama kupaca.

U Sarajevu smo, također, razvili kapacitete za proizvodnju kontejnera, te trenutno proizvodimo širok spektar univerzalnih i posebnih kontejnera koji su prilagođeni zahtjevima kupaca. Jedan od specijalnih kontejnera koje proiz-

vodimo su kolica sa nagibnim sistemom koja su razvili inženjeri Volkswagena u Sarajevu. Patentiranje ovog izuma je u toku.

Okoliš

Svojom "Think Blue Factory" inicijativom brend Volkswagen si je postavio jasne ciljeve za ekološki održivo pozicioniranje svih svojih tvornica. Do 2018. godine, cilj je smanjiti utjecaj na okoliš svih Volkswagen tvornica za 25 posto. Konkretno, to znači 25 % manju potrošnju energije i vode, volumena otpada i emisije u svim tvornicama.

U januaru 2009. godine Volkswagen Sarajevo je jedna od prvih kompanija u metaloprerađivačkoj industriji u Bosni i Hercegovini koja je dobila okolišne dozvole. To je obavezni certifikat kojim se potvrđuje da kompanija posluje u skladu s propisima o zaštiti okoliša koji su propisani od strane države. U 2011. godini Volkswagen Sarajevo dobija certifikat ISO 14001 za sistem upravljanja okolišem. ■

Bosna Bank International (BBI)

Bosna Bank International (BBI) je prva i jedina banka u BiH i regionu koja posluje u skladu s islamskim finansijskim principima. Osnovana je 19. oktobra 2000. godine, sa sjedištem u Sarajevu.

Osnivači BBI-a su Islamic Development Bank (Saudijska Arabija), sa dioničkim udjelom od 45,46%, Dubai Islamic Bank (UAE) sa osnivačkim udjelom od 27,27% i Abu Dhabi Islamic Bank (UAE) sa osni-

vačkim udjelom od 27,27%). Banke koje su osnovale BBI, od strane najveće kuće za rangiranje banaka u svijetu, dobile su ocjenu AAA (triple A), a koja se dodjeljuje samo najboljim i najsigurnijim finansijskim institucijama.

Iako u BiH ne postoji zakonski okvir za rad banke u skladu s islamskim principima, BBI je uložila izuzetne napore i napravila zamjenske proizvode, tako da sada ima sve proizvode i usluge kao i konvencionalne banke, a koji nisu u suprotnosti ni sa islamskom niti sa ovdašnjom legislativom.

BBI danas ima 23 poslovne jedinice širom BiH. Razvojem poslo-

vne mreže i otvaranjem poslovnica u cijeloj BiH većem broju građana je omogućen pristup povoljnim finansijskim linijama, a time i povećano tržišno učešće BBI banke. BBI banka se svrstala u red banaka sa najvećim brojem ATM uređaja u zemlji, a to je osigurano putem iniciranja i formiranja „BH mreže bankomata“.

BBI banka od 2010. godine organizira Sarajevo Business Forum, međunarodnu investicijsku konferenciju na kojoj se domaći privrednici imaju priliku susresti i realizirati poslovne saradnju sa investitorima iz cijelog svijeta. BiH raspolaže velikim potencija-

lima za rast u poljoprivredi, turizmu, energetskom sektoru, telekomunikacijama, a BBI kao društveno odgovorna banka nastoji pomoći privredi BiH i obezbijediti povoljna sredstva za finansiranja. Posebno treba izdvojiti tursku finansijsku liniju putem koje je obezbjeđena egzistencija za više od 1000 povratničkih porodica i kroz finansiranje privrede otvoreno je više od 1700 radnih mjesta kao i liniju Svjetske banke, namijenjenu za mala i srednja preduzeća.

Za vrijeme svjetske ekonomske i finansijske krize, komercijalne banke su se našle pod velikim pritiskom deponenata. Ipak, banke čije je poslovanje u skladu s islamskim principima nisu osjetile negativne posljedice svjetske krize. Razlog za to je što iza svih

transakcija ovih banaka stoje realne vrijednosti.

BBI banka kao institucija koja posluje u skladu s islamskim principima i koja svojim klijentima nudi sigurnost i povjerenje je u ovom periodu zabilježila rast broja korisnika usluga.

BBI Banka kao prepoznatljivi brend u poslovnom razvoju i društvu u cjelini

- BBI svake godine od 2010. do danas organizira Sarajevo Business Forum, najveću međunarodnu investicijsku konferenciju u modernoj BiH.

- BBI je prva banka koja je osnovala VIP Business Club, namijenjen klijentima/kompanijama radi poslovnog povezivanja i uspostavljanja veza sa stranim tržištima.

- BBI je u saradnji sa Univerzitetom Bolton iz Velike Britanije inicirala osnivanje Centra za islamsku ekonomiju, bankarstvo i finansije na Ekonomskom fakultetu u Sarajevu.

- BBI je osnovala svoju trening kuću pod nazivom BBI Akademija koja organizira obuku kadrova kroz razne interne i eksterne seminare i radionice.

- BBI je jedan od investitora u BBI Centar.

- BBI je jedina banka u BiH koja nudi zekat i hadž štednju.

- BBI u saradnji sa svojim partnerima svake godine podijeli oko milion konvertibilnih maraka za preko 500 studenata bez jednog ili oba roditelja kao i za posebno uspješne učenike i studente iz Bosne i Hercegovine. ■

PRIZNANJA I NAGRADE

U znak priznanja za doprinos poslovnom razvoju i društvu u cjelini BBI je dobila prestižna priznanja kao što su "Superbrands" za 2010. i 2013./2014. godinu, "Najpoželjniji poslodavac u finansijskom sektoru" za 2011., 2012. i 2013. godinu, a 2014. nalazi se među top tri najpoželjnija poslodavca iz ove oblasti. Banka je dobitnik „Zahvalnice Grada Sarajeva“ iz 2012. godine. Direktor banke, Amer Bukvić, dobitnik je priznanja: "Ličnost godine 2010" prema izboru čitalaca dnevnih novina "San", "Najmenadžer u bankarskom sektoru BiH i Jugoistočne Evrope za 2011. godinu", "Medaljon Grada Sarajeva" u 2011. godini, Počelnik Internacionalne Lige Humanista "Aurelio Peccei" u 2012. godini. U 2013. godini direktoru BBI banke dodijeljeno je priznanje Međunarodnog islamskog univerziteta iz Malezije (IIUM) u kategoriji "Međunarodno bankarstvo". Iste godine Tun. Dr. Mahathir Mohamad, četvrti premijer Malezije u ime Fondacije „Perdana Leadership“ dodijelio je priznanja najuspješnijim privrednicima iz BiH. Priznanje u oblasti bankarstva dr. Mahathir uručio je Ameru Bukviću.

INTERVJU sa...

Dr. Renzo Daviddi, zamjenik šefa Delegacije Evropske unije (EU) u Bosni i Hercegovini

Možete li nam reći nešto više o trenutnim ekonomskim programima Delegacije EU u Bosni i Hercegovini?

Tokom proteklih nekoliko mjeseci, pokrenut je određen broj novih inicijativa u ključnim oblastima. Te inicijative sažete su u zaključcima Savjeta ministara inostranih poslova EU od 14. aprila. Jasno je da će doći do proširenja programa rada na pitanjima EU i angažova-

nja u Bosni i Hercegovini. Prije svega, potrebno je da vidimo napredak u privredi. Odsustvo privrednog rasta je jedan od razloga za opravdane proteste koje smo vidjeli proteklih mjeseci. Iz tog razloga, podržavamo forum i dijalog o ekonomiji, koji će pomoći da se utvrde ključne oblasti za hitno djelovanje sa ciljem otvaranja novih radnih mjesta. Evropska komisija će predložiti inicijative na

unapređenju ekonomskog upravljanja i jačanju konkurentnosti, kao i stimulanju ekonomskog rasta. Već smo osnovali zajedničku radnu grupu koja će raditi na realizaciji svih sredstava EU iz IPA 2007–2013. Tu je već ostvaren dobar napredak. Pored toga, očekuje se da će doći do širenja strukturisanog dijaloga o pravosuđu na druga pitanja iz domena vladavine prava tako da se dijalo-

gom, pored pitanja pravosuđa, obuhvate i pitanja borbe protiv korupcije. Uzevši sve zajedno, to donosi znatno veću angažovanost EU.

S obzirom na rečeno, osnovni uslovi za približavanje BiH Evropskoj uniji neće se mijenjati. Kao što se kaže u Zaključcima, odluka u predmetu Sejdić-Finci mora biti izvršena, a mehanizam koordinacije rada na pitanjima EU, koji će omogućiti da BiH jedinstveno nastupa pred EU, ostaje pitanje od najvećeg značaja.

Da li će budući napori EU, u smislu pomoći BiH kroz IPA fondove i druge instrumente tehničke pomoći, biti fokusirani na podršku BiH u prevazilaženju njenih ekonomskih problema?

Sredstva IPA ostaće na raspolaganju svim sektorima za koja BiH i EU zajednički utvrde da im je potrebna finansijska pomoć. Ovi sektori obuhvataju mnoge, od socijalnog razvoja do pravosuđa. Reforme u svim utvrđenim sektorima pomoći će privredi BiH i direktno i indirektno.

Ukupan budžet planiran u okviru IPA II (2014-2020) za sve zemlje u procesu proširenja iznosi 11,7 milijardi evra. Bosna i Hercegovina bi imala pravo na nekoliko stotina miliona evra iz ovog ukupnog iznosa pomoći - ako bude mogla da se dogovori o mehanizmu koordinacije i izradi adekvatne strategije za korišćenje novca. Međutim, pripreme za IPA II za BiH su još uvijek na početku i smatramo da BiH ne treba da propusti sljedeću veliku priliku.

EU je izdvojila preko 600 miliona evra za Bosnu i Hercegovinu samo kroz instrumente pretprijetne pomoći (IPA) i više do tri milijarde evra kroz različite programe tokom proteklih 20 godina. Trenutno, imamo projekte u vrijednosti 210 miliona evra, čija je realizacija u toku, ali nisu završeni, a govorimo o 150 miliona evra za koje još uvijek nisu potpisani ugovori. Sada je potrebna snažno političko

rukovodstvo i veći stepen vlasništva i reagovanja u smislu realizacije različitih projekata u korist građana i evropskih integracija Bosne i Hercegovine.

Da li postoje mehanizmi u EU koji omogućavaju kontrolu nad odobrenim sredstvima za realizaciju projekata u BiH?

Da, EU pomno prati korišćenje sredstava EU i napredak projekata. Delegacija EU u Bosni i Hercegovini odgovorna je za nabavku i ugovaranje projekata koji se finansiraju iz instrumenta za pretprijetnu pomoć EU (IPA). Nakon što projekti krenu u primjenu, pratimo realizaciju i napredak projekata zajedno sa našim sagovornicima iz BiH. Na primjer: imamo Odbor za praćenje IPA-e, koji se sastaje redovno. Odbor za praćenje IPA-e je zajedničko tijelo Evropske unije i Bosne i Hercegovine koje institucijama BiH daje mogućnost da pokažu vlasništvo nad pomoći, ostvarenim rezultatima i uočenim problemima. Cilj ovog tijela je bolje usmjeravanje pomoći u okviru IPA- i stavljanje težišta na rezultate kako bi se Bosni i Hercegovini pomoglo na njenom putu evropskih integracija.

Pored toga, svaki projekat ima svoj upravni odbor, čijim sastancima prisustvuju sve strane na projektu i razgovaraju o njegovom napretku. Pored kontrole, Evropska komisija na redovnoj osnovi angažuje i spoljne saradnike koji prate realizaciju projekata koje finansira EU.

Da li vjerujete da BiH može funkcionisati kao jedinstven ekonomski prostor i po Vašem mišljenju,

koji su ključni prioriteti za oporavak BiH ekonomije?

BiH mora funkcionisati kao jedinstven ekonomski prostor ako želi da uđe u EU - to je sasvim jednostavan uslov. Do sada je uloženo dosta napora čiji je krajnji cilj stvaranje i funkcionisanje jedinstvenog ekonomskog prostora u BiH. Ustavno uređenje zemlje omogućava da svi nivou vlasti razvijaju politike za koje smatraju da će doprinijeti ekonomskom prosperitetu, što je samo po sebi dobro.

Međutim, glavni izazov koji stoji pred nosiocima funkcija i kreativima politike je da postojeće i buduće politike budu koordinisane u dovoljnoj mjeri da se postignu optimalni efekti; u suprotnom, politike i djelovanje jednog administrativnog nivoa neće biti usklađeni sa politikama drugog administrativnog nivoa. To može dovesti do ozbiljnih izazova u smislu uspostavljanja i funkcionisanja jedinstvenog ekonomskog prostora. Na primjer: razdvojene procedure registrovanja preduzeća i ostala ograničenja koja dijele ekonomski prostor bila bi sada suprotna Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju ako bi stupio na snagu. A to je više od uslova EU: domaća preduzeća i potencijalni strani investitori takođe žele da se to hitno ostvari.

Jedinstveno interno tržište država članica jedno je od glavnih dostignuća EU koje služi kao osnov ekonomskog prosperiteta država članica i služi povećanju stepena socijalne kohezije u okviru EU. Trenutno, Bosna i Hercegovina je suočena sa mnogim ekonomskim izazovima koji stoje na putu napretka i šire ekonomske integracija te je potrebno da ih smanjimo. Što se tiče prioriteta u smislu ekonomskog oporavka, dobro su poznati i postoji široka saglasnost. Prvo: ograničenja na tržištu rada i porezi i njihov negativan uticaj na zapošljavanje; drugo: privredni ambijent (sa velikim brojem propisa i nevidljivih naknada i taksi)

koji odvrća investicije; treće: teret državnih i loše privatizovanih preduzeća koja vuku resurse bez adekvatnog doprinosa ekonomskoj aktivnosti; i četvrto: sistem socijalne zaštite, koji je skup, ali ne pomaže ljudima kojima je ta pomoć stvarno potrebna. Sve navedeno je prožeto stepenom korupcije i privilegovanih koji isključuje mnoge (naročito mlade) ljude u pogledu mogućnosti i zapošljavanja. Samo da vas podsjetim da je stopa nezaposlenosti mladih skoro 60%. Dakle, budite sigurni da se problem nezaposlenosti ističe u odnosu na ostale i da je neophodno da se on odlučno riješi. Jedino koordinisan pristup svih nivoa vlasti, u saradnji sa ostalim partnerima, kao što su poslodavci, koji ne moraju obavezno da budu domaći, finansijske institucije i predstavnici šire međunarodne zajednice, može efikasno doprinijeti rješavanju gorućih problema. Ponavljam: usklađeni uslovi privređivanja u cijeloj zemlji i ravnopravan tretman svih ekonomskih aktera sigurno su jedan od osnovnih preduslova za postizanje tog cilja.

Kakva su Vaša iskustva sa vlastima BiH? Da li su vlasti BiH pokazali razumijevanje i prihvatili gospodarske programe EU namjenjene za BiH?

To vidimo u pitanju koordinacije rada na pitanjima EU, koje je jedan od najvećih izazova u bilo kojoj zemlji koja teži da se učlani u EU. Što se tiče Bosne i Hercegovine, ovaj izazov je čak i veći usljed složene institucionalne arhitekture.

Kako je konstatovano u Izvještaju Evropske komisije o napretku Bosne i Hercegovine u 2013. godini, utvrđena je potreba za efektivnim mehanizmom koordinacije između različitih nivoa vlasti kako bi se na preuzimanju, primjeni i sprovođenju prava EU radilo kao na prioritetnim pitanjima sa ciljem da zemlja jedinstveno istupa

pred EU i ostvaruje korist iz finansijske pomoći EU. Ovaj komplikovan proces odlučivanja imao je negativan uticaj na ukupne reforme i napredovanje zemlje ka EU.

Bolja interna koordinacija je ključ dijaloga i saradnje između EU i Bosne i Hercegovine. Nekoliko sastanka pododbora EU i BiH o različitim pitanjima, kao što su zakonski propisi u oblasti trgovine, carina, poreza, državne pomoći, konkurencije i internog tržišta nije moglo biti održano zbog unutrašnjeg neslaganja na strani Bosne i Hercegovine. Time se podriva funkcionisanje Privremenog sporazuma, koji predstavlja ugovorni osnov za naše odnose.

Potrebna je zajednička politička volja da se dođe do svima prihvatljivih i efikasnih rješenja za tehnološki zahtjevan proces pristupanja EU.

Koje su po Vašem mišljenju ekonomske prednosti BiH?

Da bi se dao dobar odgovor na to pitanje, posebno je pogledati Bosnu i Hercegovinu kroz duži vremenski period. Prvo, pogledao bih je u periodu od prije 20 godine i ako uporedimo tadašnju i sadašnju situaciju, možemo s pravom reći da su današnji ekonomski položaj i životni standard građana na mnogo višem nivou nego ranije. Međutim, ako pogledamo stanje privrede i kvalitet života prosječnog građanina tokom proteklih nekoliko godina, čini se da se s pravom može reći da je očekivani napredak izostao. Jasan pokazatelj sigurno je talas protesta koji smo nedavno vidjeli, gdje su građani svih socijalnih kategorija javno izrazili svoje nezadovoljstvo postojećom situacijom i nejasnom perspektivom u smislu promjene na bolje.

Gledajući to analitički, jedan od glavnih uzroka ove situacije leži u tome što se ekonomske teme ne nalaze na vrhu prioriteta političkih programa. Kažem političkih zato što politika ima dominantan uticaj

na javni sektor, što je jedna od glavnih razlika u poređenju sa drugim tržišnim ekonomijama koje počivaju na demokratskim principima. Veći nivo devizne razmjene uz veći rast izvoza jasan je pokazatelj većeg stepena otvorenosti i integriteta privrede BiH u širem kontekstu. EU je sigurno bila i ostala najvažniji spoljnotrgovinski partner BiH koji, naglasio bih, nije rezultat političke odluke nego odnosa preduzetnika na osnovu ekonomskih načela pristupa slobodnom tržištu.

Da bi se trgovina i ukupna privredna razmjena odvijale nesmetano, potrebni su veliki naponi i izgradnja takozvane "meke" infrastrukture sa ciljem jačanja povjerenja i boljeg integrisanja privrede BiH u sistem međunarodnih ekonomskih odnosa.

Prema Vašem mišljenju, kako BiH učiniti konkurentnom, ekonomski stabilnijom i zemljom interesantnom za investitore? Koji su neophodne ekonomske i političke reforme koje BiH treba preduzeti na putu ka EU?

Nastojimo da vodimo računa o tome da odnos EU i BiH bude odnos partnerstva na ravnopravnoj osnovi u okviru kog se odvija otvorena razmjena informacija, zajedničko planiranje i sprovođenje prethodno dogovorenih aktivnosti u okviru zadatih rokova. Dugoročni akcioni planovi EU i drugih privrednih i finansijskih institucija prevashodno su ekonomskog karaktera i imaju za cilj prevazilaženje prepreka političke prirode koje stoje na putu ekonomskog napretka. Na kraju krajeva, životni standard građana najbolji je pokazatelj ostvarenja svih preduzetih aktivnosti i onoga što je zaista bitno. Ovom pitanju smo pristupili uz uključivanje svih socijalnih grupa kako bismo iskoristili potencijal ove zemlje. Jer, otvorena i efektivna komunikacija između vlasti i građana, prije svega, a zatim i zakonodavnih tijela, privrednika i radnika pred-

INTERVJU sa...

stavlja odnos socijalnog i društvenog razvoja na osnovu demokratskih načela koje mi u EU pomno negujemo i dalje unapređujemo.

Koja je Vaša poruka stranim kompanijama prisutnim u BiH?

Strani investitori predstavljaju stvarni dio ekonomske i socijalne stvarnosti ove zemlje. Njihov uticaj u nekim slučajevima ne odgovara nivou njihovog ekonomskog značaja. Međutim, oni predstavljaju stabilan element ekonomskog sistema. Njihova odluka da dođu u BiH i donesu modernu tehnologiju je dobrodošla, pošto investiraju u proizvodne kapacitete, kanale distribucije i promotivne aktivnosti. Konačno, u stanju su da postignu zadovoljavajuće finansijske rezultate. Veliki broj domaćih preduzeća i preduzetnika povezani su sa aktivnostima stranih preduzeća koja doprinose povećanju nivoa prekogranične trgovine i ukupnog kvaliteta privrede BiH. Da bi se povećao obim rada postojećih i olakšao dolazak novih stranih investitora, neophodno je da se napori dodatno usmjere na stvaranje povoljnog privrednog ambijenta za priv-

rednike, raditi na uklanjanju administrativnih i finansijskih prepreka koje se ogledaju u sve većim fiskalnim i parafiskalnim namecima i obezbijediti ravnopravan tretman svih ekonomskih aktera, bez obzira na to da li se radi o stranim ili domaćim preduzećima, i to u cijeloj zemlji.

Iz tog razloga, najviše nade polažem u to da će strani investitori istrajati u teškoj poslovnoj klimi i pomoći nam da ostvarimo reforme. EU stavlja najveći prioritet na investicije (i nova radna mjesta) i ovdje smo da pomognemo na svaki mogući način. Molimo da nam kažete na koji način smatrate da mi možemo pomoći da se povećaju strane investicije, da se njihov dolazak olakša i učini isplativim.

Kako vidite saradnju sa Vijećem stranih investitora BiH?

Vijeće stranih investitora je izuzetno vijedna prednost BiH, a njegova Bijela knjiga predstavlja značajan resurs za utvrđivanje problema sa kojima se privrednici suočavaju i planiranje programa reformi. Već godinama imamo izuzetnu saradnju sa FIC i, ako ništa

drugo, moramo da radimo tješnijoj saradnji radi napredovanja na programu reformi. Socijalno odgovorno upravljanje članova FIC-a treba pozdraviti i ovom prilikom im na tome čestitam.

Pored političkih pitanja, kako BiH stoji sa ispunjavanjem ostalih uslova na putu ka EU? Ima li šanse da se uhvati korak sa zemljama regiona?

Očigledno je da Bosna i Hercegovina trenutno zaostaje za drugim zemljama regiona, ali uz snažno političko rukovodstvo zemlje, može ih sustići. Tokom proteklih nekoliko mjeseci, postalo je očigledno da politički sistem u Bosni i Hercegovini mora u većoj mjeri izaći ususret građanima koji traže veću mogućnost zapošljavanja, efikasnije pravosuđe, društvo bez korupcije. Sagledavajući aktuelna dešavanja u drugim dijelovima Evrope, neophodno je da Bosna i Hercegovina odlučno napreduje na evropskom putu kako bi postala dio unije koja ne samo da se zalaže za prosperitet, nego predstavlja prostor slobode, pravde i bezbjednosti. ■

AKTIVNOSTI ČLANOVA VSI

CFO konferencija - Stavovi finansijskih direktora u BiH

U organizaciji Deloitte Sarajevo 6. marta 2014. godine u Sarajevu održana je prva CFO konferencija u BiH, koja je imala za cilj da pruži poslovnoj zajednici objektivni pregled ključnih faktora napretka privrede kako u BiH tako i u užoj i široj regiji.

U prvom dijelu konferencije gošpoda Sabina Softić, partnerica u Deloitte Sarajevo, prezentirala je rezultate Deloitte-ova istraživanja stavova finansijskih direktora u Bosni i Hercegovini i srednjoj Evropi, koje Deloitte provodi već četiri godine dva puta godišnje.

Prezentirajući podatke do kojih se došlo istraživanjem, rekla je da finansijski direktori u BiH smatraju da njihovi prioriteti u ovoj godini moraju biti smanjenje troškova i povećanje prihoda na postojećim i novim tržištima i poboljšanje likvidnosti.

Softić je kazala da je ovo istraživanje u BiH dio projekta koji se provodi u 13 zemalja srednje Evrope i da je ispitano oko 600 direktora i članova uprava kompanija, dok je u ispitivanju, koje je obavljeno u novembru i decembru 2013., učestvovalo u BiH oko 100 osoba.

"Šezdeset i tri posto ispitanika ocijenilo je opći nivo vanjske finansijske i ekonomske nesigurnosti s kojima se suočavaju njihove kompanije visokim ili većim od normalnog, a 75 posto ispitanika, ipak, smatra da nije vrijeme za ulazak u veće bilančne rizike. Nezaposlenost je još jedno područje u kojem se očekuje nepovoljan trend", kazala je Softić.

Naglasila je da je istraživanje pokazalo da u BiH gotovo polovina ispitanih finansijskih direktora ne očekuje nikakve promjene koeficijentata finansiranja u svojim kompanijama.

AKTIVNOSTI ČLANOVA VSI

Govoreći o istraživanju za srednju Evropu, Softić je naglasila da većina finansijskih direktora smatra da nije vrijeme za upuštanje u veće bilančne rizike, dok jedino direktori iz Litve smatraju da trebaju iskoristiti svoj potencijal za rast.

Također glavna tri prioriteta finansijskih direktora iz zemalja srednje Evrope su: želja za rastom, želja za stabilnošću i želja za povoljnijim troškovima. Ovi direktori, pokazuje istraživanje, mnogo su i optimističniji u vezi s izgledima vlastitih kompanija u idućih šest mjeseci od očekivanja koja se odnose na rast BDP-a u zemljama iz kojih dolaze. Kako je istaknuto, finansijski direktori sre-

dnje Evrope ne očekuju manjak talenta među osobama na finansijskim funkcijama.

Konferenciju je otvorio Alastair Teare, Deloitte-ov izvršni direktor za srednju Evropu. U sklopu konferencije održana je i panel disku-

sija na temu izmijenjene uloge CFO u modernim organizacijama sa aktivnim učešćem Deloitte-ovih eksperata i finansijskih direktora nekih od najvećih i najuspješnijih kompanija u Bosni i Hercegovini. ■

Prezentacija EBRD-ovog izvještaja o tranziciji za 2013. godinu

U sjedištu Centralne banke Bosne i Hercegovine (CBBiH) 13. februara 2014. godine održano je prezentiranje Izvještaja o tranziciji Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) za 2013. godinu. To je godišnji izvještaj o napretku u reformama i ekonomskom razvoju u 34 države u kojima EBRD djeluje, od centralne Evrope do centralne Azije i u zemljama južnog i istočnog Mediterana. Izvještaj sadrži informacije o ključnim ekonomskim dešavanjima u Bosni i Hercegovini tokom protekle godine i razmatra buduće tranzicijske izazove – kako u Bosni

i Hercegovini tako i u široj regiji. Peter Sanfey, zamjenik direktora za strategije i politike u EBRD-u i Libor Krkoška, šef Ureda EBRD-a u BiH su prezentirati Izvještaj o tranziciji za 2013. godinu i EBRD-ova ulaganja i aktivnosti u Bosni i Hercegovini.

Također, na prezentaciji su bili prisutni guverner CBBiH dr Kemal Kozarić i članovi Uprave CBBiH, rezidentni predstavnik MMF-a u BiH Ruben Atoyan, te mnogobrojni gosti iz poslovne zajednice i institucija u BiH. Tokom prezentacije predstavnici EBRD-a iznijeli su zadovoljstvo podatkom da je u

BiH manje od dva posto kredita s problemima u servisiranju, te da je smanjen procenat neiskorištenosti kredita sa 53,1% na 40%. Također, naveli su da je u 2013. godini u BiH plasirano više od 200 milijuna eura u projekte privatnog sektora. Pojašnjeno je i da će se EBRD u narednih nekoliko godina fokusirati na širenje privatnog sektora, te da je ova institucija posebice zainteresirana za angažman na promociji proizvodnje obnovljive energije i poboljšanja efikasnosti energije u privatnom sektoru. Guverner CBBiH dr Kemal Kozarić u izlaganju je istaknuo velik značaj EBRD-a kao najvažnijeg institucionalnog investitora u BiH.

EBRD financira više od 100 projekata, pri čemu je neto obim poslovanja ove banke u BiH 1,6 milijardi eura, a ukupna vrijednost financiranih projekata 3,6 milijardi eura.

„Poznato je da je krucijalna uloga EBRD-a u financiranju koridora Vc, kao i u nizu projekata u finansijskom sektoru, podršci bankarskim i mikrokreditnim institucijama“, rekao je Kozarić. ■

Počela gradnja administrativne zgrade TCK - HeidelbergCement

Uz prisustvo izvršne direktorice za finansije i ekonomska pitanja, Zehre Obralića, i izvršnog direktora za proizvodnju i tehnička pitanja, Izudina Neimarlije, već prvih dana 2014. godine započelo je kopanje i betoniranje temelja nove poslovne administrativne zgrade.

Tvornica cementa Kakanj je tokom 35 godina uspješne proizvodnje i poslovanja izrasla u prepoznatljiv i snažan domaći brend. Sve ove godine nakon privatizacije razvijala se i rasla vođena vizijom planskog ulaganja i investiranja, nastojeći u svakom trenutku biti odgovoran i krajnje korektan komšija i poslovni partner. Nakon intenzivnog investiranja u pogone kako bi se proizvodnja dovela na takav

nivo da zadovoljava sve najviše evropske i svjetske standarde kvalitete i zaštite okoliša, odlučeno je da se prema istim takvim standardima napravi i nova administrativna zgrada

Idejni projekat uradilo je arhitektonski studio "nonstop", a glavne reference su im Importanne centar Sarajevo i Alta Shopping Centar Sarajevo. Pored moderno opremljenih kancelarija, zaposleni će na raspolaganju imati i savremeno uređen restoran, te prostoran ozelenjen teras.

Zanimljivo je spomenuti kako će se u jedan dio zgrade ugraditi i najintrigantniji proizvod HeidelbergCementa - providni beton, što je prvi takav slučaj na Balkanu. Nešto manje od dvije hi-

ljade kvadratnih metara poslovnog prostora na 4 etaže gradiće se i uređivati prema najnovijim standardima zaštite okoliša i energetske efikasnosti. Prema riječima rukovodioca građevinskog održavanja, Elvedina Hadžića, zavisno od vremenskih prilika, završetak ovog projekta možemo očekivati krajem 2014. godine. ■

USVOJENA LEGISLATIVA U BIH*

SLUŽBENI GLASNIK BOSNE I HERCEGOVINE

Vijeće ministara BiH

- Pravilnik o izmjeni Pravilnika o higijeni hrane životinjskog podrijetla (Službeni glasnik BiH 28/14)

Ministarstvo finansija i trezora BiH

- Naredba o uplatnim računima za administrativne takse (Službeni glasnik BiH 19/14)

Uprava za indirektno oporezivanje BiH

- Uputstvo o uzimanju uzorka robe u carinskom postupku (Službeni glasnik BiH 05/14)
- Uputa o korištenju bjanko vlastite trasirane mjenice u carinskom postupku unutarnje obrade po osnovu lohn posla (Službeni glasnik BiH 16/14)
- Uputstvo o uništenju i ustupanju carinske robe (Službeni glasnik BiH 26/14)

Komisija za računovodstvo i reviziju BiH

- Odluka o uvjetima za stjecanje zvanja u računovodstvenoj profesiji BiH (Službeni glasnik BiH 07/14)

Državna regulatorna komisija za električnu energiju - DERK

- Odluka o izdavanju licence za djelatnost međunarodne trgovine električnom energijom (Službeni glasnik BiH 26/14)

Regulatorna agencija za komunikacije BiH - RAK

- Kodeks o izmjeni Kodeksa o komercijalnim komunikacijama (Službeni glasnik BiH 30/14)

Ured za veterinarstvo BiH

- Odluka o usvajanju Plana službenog uzorkovanja u mljekarama odobrenim i kandidiranim za izvoz u Evropsku uniju za 2014. godinu i Plana službenih kontrola mlijeka i proizvoda od mlijeka za izvoz u Evropsku uniju za 2014. godinu (Službeni glasnik BiH 21/14)

SLUŽBENE NOVINE FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Parlament Federacije BiH

- Zakon o dopuni Zakona o korištenju obnovljivih izvora energije i učinkovite kogeneracije (Služ. list FBiH 05/14)

Vlada Federacije BiH

- Uredba o postupku, kriterijima, formi i sadržaju zahtjeva za izdavanje energetske dozvole za izgradnju novih i rekonstrukciju postojećih proizvodnih postrojenja (Službeni list FBiH 27/14)

Ministarstvo finansija Federacije BiH

- Instrukcija o prestanku važenja Instrukcije o načinu vođenja knjigovodstva, finansijskog izvještavanja i godišnjeg obračuna za razvojno-investicione projekte (Službeni list FBiH 01/14)
- Pravilnik o izdavanju potvrde o rezidentnosti (Službeni list FBiH 15/14)

Ministarstvo okoliša i turizma Federacije BiH

- Pravilnik o monitoringu emisije zagađujućih materija u zrak (Službeni list FBiH 09/14)

Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Federacije BiH

- Instrukcija kojom se utvrđuju opći i posebni higijenski zahtjevi i organi-

*Zakoni i podzakonski akti od relevantnog značaja za strane investitore u BiH za period Januar-Maj 2014.

zacija službene kontrole za proizvode i objekte koji se odobravaju za izvoz mlijeka i proizvoda od mlijeka na tržište Evropske unije (Službeni list FBiH 08/14)

- Pravilnik o izmjenama Pravilnika o načinu i uslovima ostvarenja novčane podrške po Modelu poticaja proizvodnji (Službeni list FBiH 07/14)

Agencija za bankarstvo Federacije BiH

- Odluka o izmjeni Odluke o privremenim mjerama za reprogram kreditnih obaveza fizičkih i pravnih osoba u bankama (Službeni list FBiH 01/14)
- Uputstvo za licenciranje i druge saglasnosti Agencije za bankarstvo FBiH – Prečišćeni tekst (Službeni list FBiH 01/14)
- Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o jedinstvenom načinu obračuna i iskazivanja efektivne kamatne stope na kredite i depozite (Službeni list FBiH 23/14)
- Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o minimalnim standardima za dokumentiranje kreditnih aktivnosti banaka (Službeni list FBiH 23/14)
- Odluka o uvjetima i načinu postupanja banke, mikrokreditne organizacije i leasing društva po prigovoru klijenta (Službeni list FBiH 23/14)
- Odluka o uvjetima i načinu postupanja po zahtjevu žiranta za oslobađanje od obveze jamstva (Službeni list FBiH 23/14)
- Odluka o uvjetima za procjenu i dokumentiranje kreditne sposobnosti (Službeni list FBiH 23/14)

Komisija za vrijednosne papire Federacije BiH

- Pravilnik o dopuni Pravilnika o sadržaju, rokovima i obliku izvještaja investicijskih fondova, društava za upravljanje i banke depozitara (Službeni list FBiH 22/14)

Udruženje poslodavaca Federacije BiH

- Kolektivni ugovor za granu finansija za teritorij Federacije Bosne i Hercegovine (Službeni list FBiH 29/14)

SLUŽBENI GLASNIK REPUBLIKE SRPSKE

Narodna skupština Republike Srpske

- Zakon o jedinstvenom sistemu za multilateralne kompenzacije i cesije (Službeni glasnik RS 20/14)
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o deviznom poslovanju (Službeni glasnik RS 20/14)
- Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o advokaturi Republike Srpske (Službeni glasnik RS 20/14)
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o notarima (Službeni glasnik RS 20/14)

Vlada Republike Srpske

- Uredba o klasifikaciji djelatnosti Republike Srpske (Službeni glasnik RS 08/14)

Ministarstvo finansija Republike Srpske

- Pravilnik o uvjetima i načinu provođenja mjere oduzimanja predmeta (Službeni glasnik RS 11/14)
- Pravilnik o izmjenama Pravilnika o primjeni zakona o porezu na dohodak (Službeni glasnik RS 22/14)

Ministarstvo industrije, energetike i rudarstva Republike Srpske

- Pravilnik o izvođenju rudarskih površinskih radova (Službeni glasnik RS 07/14)
- Pravilnik o tehničkim normativima za projektiranje, građenje, pogon i održavanje plinskih kotlovnica (Službeni glasnik RS 07/14)
- Pravilnik o uvjetima i načinu uspostavljanja poslovnih zona (Službeni glasnik RS 23/14)
- Pravilnik o metodologiji procjene troškova ponude energetske usluga (Službeni glasnik RS 28/14)

- Pravilnik o postupku odobravanja detaljnih geoloških istraživanja (Službeni glasnik RS 28/14)
- Pravilnik o postupku izdavanja i oduzimanja licence za geološka istraživanja, formi licence i vođenju i objavljivanju registra licenci (Službeni glasnik RS 28/14)

Komisija za hartije od vrijednosti Republike Srpske

- Pravilnik o dopuni Pravilnika o trgovanju hartijama od vrijednosti (Službeni glasnik RS 10/14)

Agencija za bankarstvo Republike Srpske

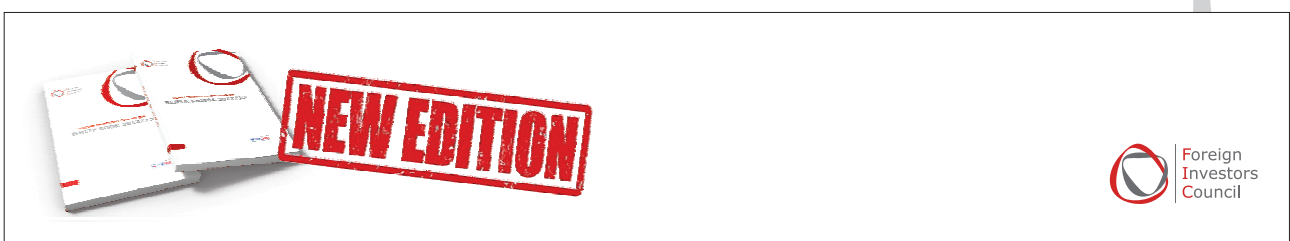
- Odluka o minimalnim standardima upravljanja eksteralizacijom (Službeni glasnik RS 01/14)
- Odluka o minimalnim standardima upravljanja informacionim sistemima u bankama (Službeni glasnik RS 01/14)
- Odluka o izmjeni Odluke o privremenim mjerama za reprogram kreditnih obaveza fizičkih i pravnih lica u bankama (Službeni glasnik RS 01/14)
- Odluka o izmjenama Odluke o minimalnim standardima za upravljanje tržišnim rizicima u bankama (Službeni glasnik RS 01/14)
- Odluka o izmjeni i dopuni Odluke o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom i klasifikaciju aktive banaka (Službeni glasnik RS 01/14)

Regulatorna komisija energetiku Republike Srpske – RERS

- Pravilnik o izdavanju garancija o porijeklu električne energije (Službeni glasnik RS 01/14)

Unija udruženja poslodavaca Republike Srpske

- Odluka o otkazivanju Općeg kolektivnog ugovora ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 40/10) (Službeni glasnik RS 01/14) ■

Odluka Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje BiH o akcizama na cigarete za 2014. godinu

Upravni odbor Uprave za indirektno oporezivanje BiH je u novembru 2013. godine donio Odluku o utvrđivanju posebne i minimalne akcize na cigarete za 2014. godinu. Odluka se primjenjuje od 01.01.2014. godine.

Ovom odlukom proporcionalna akciza po stopi od 42% na malo-prodajnu cijenu cigareta je ostala nepromijenjena dok je posebna akciza koja se plaća na 1.000 cigareta povećana sa 37,50 KM na 45,00 KM, odnosno za pakovanje od 20 komada sa 0,75 KM na 0,90 KM.

Ako je obračunata akciza na cigarete manja od minimalne, plaća se minimalna akciza koja je sa 91,00 KM na 1.000 cigareta povećana na 104,50 KM, odnosno sa 1,82 KM za pakovanja od 20 cigareta na 2,09 KM.

Poreski obveznici i druga lica koja se bave prometom cigareta dužni su popisati zalihe cigareta na dan 01.01.2014. godine, UIO BiH dostaviti popisne liste i uplatiti razliku između obračunate i već uplaćene akcize do 10.01.2014. godine. ■

Izmjena i dopuna Zakona o postupku indirektnog oporezivanja

Dom Naroda Parlamentarne Skupštine BiH usvojio je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o postupku indirektnog oporezivanja (u daljem tekstu "Zakon").

Izmjene i dopune Zakona obuhvatile su sljedeće:

- Naknadni teret prinude bit će snižen sa 10% na 5%;
- Zatezna kamata će biti snižena sa 0,06% 0,04% po danu zakašnjenja;
- Uprava za indirektno oporezivanje BiH će imati pravo objavljivati imena obveznika koji imaju dugovanja po osnovu poreza na

dobanu vrijednost, akcize i carine. ■

Odluka o davanju saglasnosti za ratifikaciju Sporazuma između Vijeća Ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Makedonije o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja u odnosu na poreze na dohodak i imovinu

U Službenom Glasniku BiH – Međunarodni ugovori, br. 5/14 od 20.03.2014. godine, objavljena je Odluka o davanju saglasnosti za ratifikaciju Sporazuma između Vijeća Ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Makedonije o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja u odnosu na poreze na dohodak i imovinu (u nastavku „Sporazum“).

Prema informacijama dobijenim od Ministarstva finansija i trezora BiH, tekst Sporazuma bi trebao biti objavljen u Službenom Glasniku BiH u toku ove godine kako bi se isti počeo primjenjivati od 01.01.2015. godine. ■

Zakon o izmjenama Zakona o porezu na dohodak Republike Srpske

U službenom glasniku Republike Srpske broj 107 od 08. decembra 2013. godine objavljen je Zakon o izmjenama Zakona o porezu na dohodak koji se počeo primjenjivati 01. februara 2014. godine.

Izmjene i dopune se odnose na sljedeće:

Propisana su umanjenja poreske osnovice za:

- godišnji lični odbitak poreskog obveznika u iznosu od 2.400 KM, odnosno, 200 KM na mjesečnom nivou;
- umanjenje poreske osnovice po svakom izdržavanom članu uže porodice u iznosu od 900 KM godišnje;
- umanjenje poreske osnovice za iznos kamata plaćenih na stambene kredite u toku godine, i

- umanjenje poreske osnovice za iznos uplaćenog penzijskog doprinosa za dobrovoljno penzijsko osiguranje, ali najviše do 1.200 KM u toku godine. ■

Pravilnik o izdavanju Potvrde o rezidentnosti

U Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine; br. 15/14 od 26.02.2014. godine, objavljen je Pravilnik o izdavanju potvrde o rezidentnosti („Pravilnik“) koji je stupio na snagu 27.02.2014. godine. U svrhu ostvarivanja prava pravnih i fizičkih lica po osnovu sporazuma o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, ovim pravilnikom propisane su procedure, način izdavanja i izgled obrasca potvrde o rezidentnosti u Federaciji Bosne i Hercegovine. Pravilnikom je također propisan postupak ovjeravanja obrazaca potvrde o rezidentnosti drugih država ugovornica.

Status rezidentnosti u Federaciji Bosne i Hercegovine, dokazuje se potvrdom o rezidentnosti na obrascu POR-1, ovjerenom od strane nadležne organizacione jedinice Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine, prema sjedištu pravnog lica ili prebivalištu fizičkog lica. Potvrda o rezidentnosti izdaje se na osnovu podnesenog pismenog zahtjeva uz koji je potrebno dostaviti i dokumentaciju propisanu Pravilnikom.

Status rezidentnosti u drugoj državi ugovornici, nerezident dokazuje potvrdom o rezidentnosti koju je izdao i ovjerio nadležni organ druge države ugovornice. Pravilnikom je propisano da se potvrda o rezidentnosti u drugoj državi ugovornici podnosi pri prvoj isplati nerezidentu, a ako ima više isplata istom nerezidentu, potvrda o rezidentnosti podnosi se svakih šest (6) mjeseci ako je nerezident fizičko lice, odnosno svakih dvanaest (12) mjeseci ako je nerezident pravno lice. ■

Prezentacija Bijele knjige 2012-13 - smjernice kako vlast može sprovesti reforme i poboljšati poslovnu klimu u zemlji

Vijeće stranih investitora BiH (VSI) je 22. novembra 2013. godine prezentiralo 4. izdanje publikacije Bijela knjiga za 2012/13. godinu, te istu predstavilo vladinim i međunarodnim dužnosnicima u BiH.

Na prezentaciji Bijele knjige za 2012/13. godinu naglašene su ključne prepreke za investiranje u BiH, istovremeno nudeći niz preporuka o tome kako ukloniti administrativne barijere koje otežavaju poslovanje stranih ali i domaćih kompanija, u smislu da se aktivno djeluje u cilju poboljšanja pravnog i regulatornog okvira u BiH.

Svrha Bijele knjige je da sugerira vlastima Bosne i Hercegovina prioritete ekonomske i pravne

reforme radi rješavanja ključnih prepreka za ulaganja. Bijela knjiga za 2012/13 godinu, obuhvata devet područja: registracija poslovanja, okolinske i građevinske dozvole, poreze, energetska efikasnost, sudstvo, radno-pravno zakonodavstvo, koncesije i izvoz. Članovi VSI-a, identificirali su popis otvorenih pitanja sa predloženim rješenjima, koja bi se mogla implementirati u narednih 18 mjeseci.

„Vijeće stranih investitora predlaže reforme od kojih će korist i dobit imati država i ulagači, ali i svi građani. Direktna strana ulaganja predstavljaju jedan od najvažnijih instrumenata ekonomskog rasta i razvoja, a pozitivni primjeri i iskustva naših kompanija članica upućuju na to, da smo upravo mi najbolji mogući poslovni ambasadori

BiH. Međutim, da bi mogli realizirati potencijale BiH ekonomije i kreirati pozitivan ambijent, nužno je znatno poboljšati efikasnost javne administracije i hrabrije krenuti u reforme“, poručio je predsjednik VSI, Branimir Muidža.

Pored Muidže skupu su se obratili i Haris Abaspahić ispred Ureda Premijera FBiH, Mate Bandur ispred Ureda Predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH, šef Delega-

cije EU u BiH ambasador N.J.E. Peter Sorensen, direktor misije USAID u BiH David Barth, Guverner Centralne banke BiH dr Kemal Kozarić, Federalni ministar razvoja, poduzetništva i obrta dr Sanjin Halimović i prof. dr Anto Domazet zastupnik Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH. ■

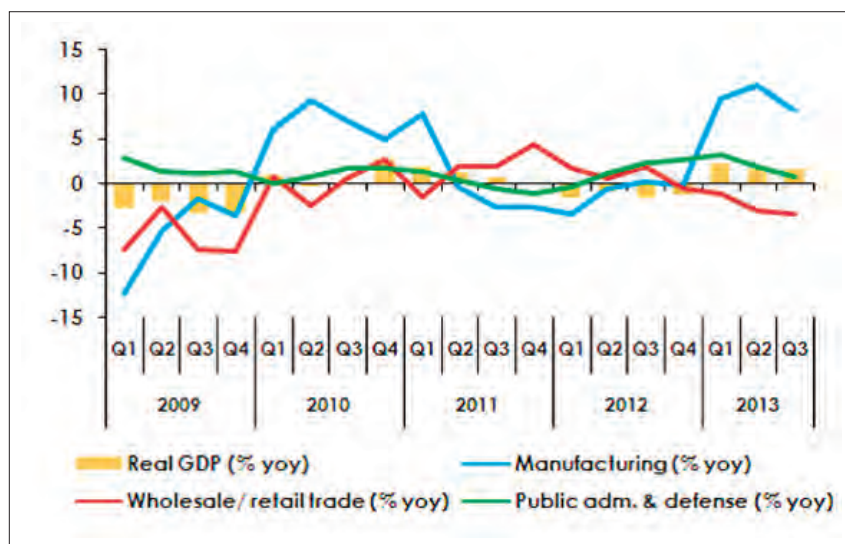

Ekonomski izvještaj – april 2014.

Bruto domaći proizvod (BDP)

U februaru 2014. godine Državna agencija za statistiku je objavila kvartalne procjene BDP-a u BiH

razdoblje, označavajući prvu pozitivnu stopu rasta u posljednjih pet godina. Najveći postotak pada zabilježen je u sektoru „rudarstva i ekstrakcije“ za 6,9% na godiš-

Ključne kategorije BDP-a (% na godišnjoj razini)

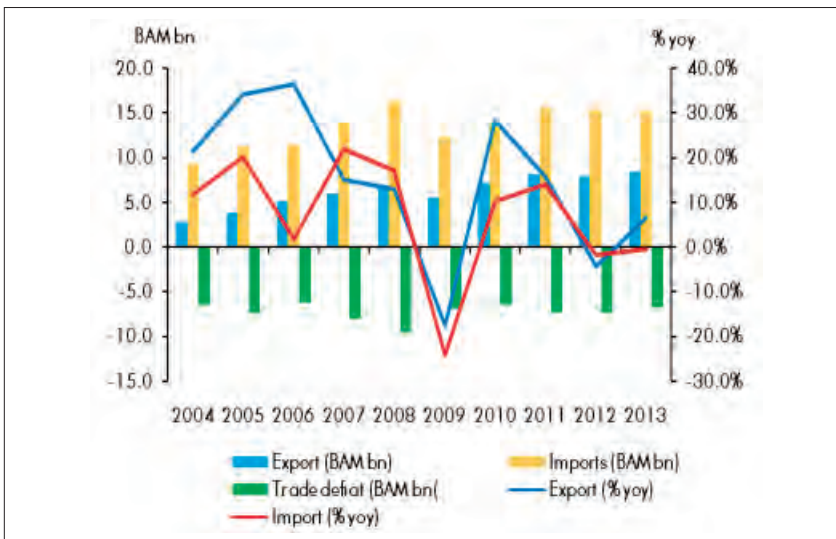
za razdoblje Q1-Q3 2013. godine, prema kojoj se realna stopa rasta BDP-a povećala za 1,9% na godišnjoj razini što je nešto više nego što smo prvobitno očekivali. Od 19 područja obuhvaćenih ovim BDP izvještajem četrnaest dijelova ukazuju na razlog za optimizam, a samo pet ih je bilo u recesiji tokom spomenutog razdoblja. U skladu s našim očekivanjima, najveći rast zabilježen je u industrijskim kategorijama „električna energija, plin, para i klimatizacijska opskrba“ (10,53% na godišnjoj razini), a „proizvodnja“ (9,67% na godišnjoj razini). Respektabilan optimizam također dolazi od „poljoprivrede“ (5,23% na godišnjoj razini), „financijski djelatnosti i djelatnosti osiguranja“ (2,53% na godišnjoj razini) i „administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti“ (2,97% na godišnjoj razini). Također, treba istaknuti da je građevinski sektor zabilježio porast od 1,73% na godišnjoj razini u odnosu na isto

njoj razini. Međutim, za cjelokupnu ekonomiju najznačajniji pad odnosi na „Veleprodaja/maloprodaja“ (-2,5% na godišnjoj razini), što je najveća kategorija u strukturi BDP-a. Dakle, naš referentni scenarij u vezi ključnih pokretača ekonomskog rasta, pokazalo se, upućuje u pravom smjeru, obzirom da su industrija i graditeljstvo postati glavni pokretači ekonomskog oporavka. Sada samo moramo pričekati službene podatke za cijelu 2013. godinu (sredinom 2014. godine) kako bi vidjeli veličinu takvog ekonomskog oporavka. Obzirom na makroekonomske podatke za cijelu godinu, koje koristimo u našim prognozama BDP-a, očekujemo da će za cijelu godinu stopa realnog rasta BDP-a ostati na godišnjoj razini od 1,9%.

Industrijska proizvodnja i građevinski sektor

U 2013. godini je zabilježio puno veći rast nego što se očekivalo,

još jednom je bio glavna pokretačka snaga ekonomskog oporavka. Rast je bio posebno vidljiv u posljednjem kvartalu 2013. godine sa stopom ekspanzije od 8% na godišnjoj razini. Gledajući razdoblje od početka godine, industrijska proizvodnja je u 2013. godini porasla za 6,7% na godišnjoj razini potaknuta „proizvodnjom“ (9,5% na godišnjoj razini) i „električnom energijom, plinom i vodom“ (+5,6% na godišnjoj razini), dok je samo „Rudarstvo i ekstrakcija“ zabilježilo negativnu stopu rasta od 4,0% na godišnjoj razini. U kojoj su mjeri industrijske statistike od vitalne važnosti za cjelokupnu ekonomiju može se vidjeti naglašavajući samo dvije činjenice: Industrija čini oko 18% BDP-a BiH, a 26% od ukupnog broja zaposlenih u BiH rade u industriji. Dakle, naš pozitivni ekonomski izgledi za 2014. godinu se osobito oslanjaju na očekivani nastavak uzlaznog pomaka u industrijskom rastu. Industrijska aktivnost započela je godinu desnom nogom s +3,9% stope ekspanzije na godišnjoj razini u januaru 2014. godine, a oporavak se sada pruža u 14. mjesec zaredom. Za cijelu godinu, možemo računati na pozitivne stope rasta oko +4,5% na godišnjoj razini. Obično tmurni izgledi za građevinski sektor (koji je u recesiji od 2009. godine) konačno su se nešto razvedrili u prethodnoj godini. Proaktivniji pristup izgradnji koridora Vc rezultirao je pozitivnim impulsom za ukupnu građevinsku statistiku. Dakle, vrijednost izvršenih građevinskih radova u Federaciji BiH u 2013. godini je porasla za 4,5% na godišnjoj razini (potpomognut građevinarstvom +14,2%), dok vrijednost izvršenih građevinskih radova u Republici Srpskoj registruje porast od 0,8% na godišnjoj razini. Što se tiče 2014. godine oče-

Izvoz i dalje najjači poticaj za BiH ekonomiju

kujemo da ćemo vidjeti još snažaniju dinamiku u građevinskom sektoru, kao u 2013. godini, obzirom na najavljeni nastavak infrastrukturnih radova u oba bh. entiteta.

Trgovinska bilanca BiH

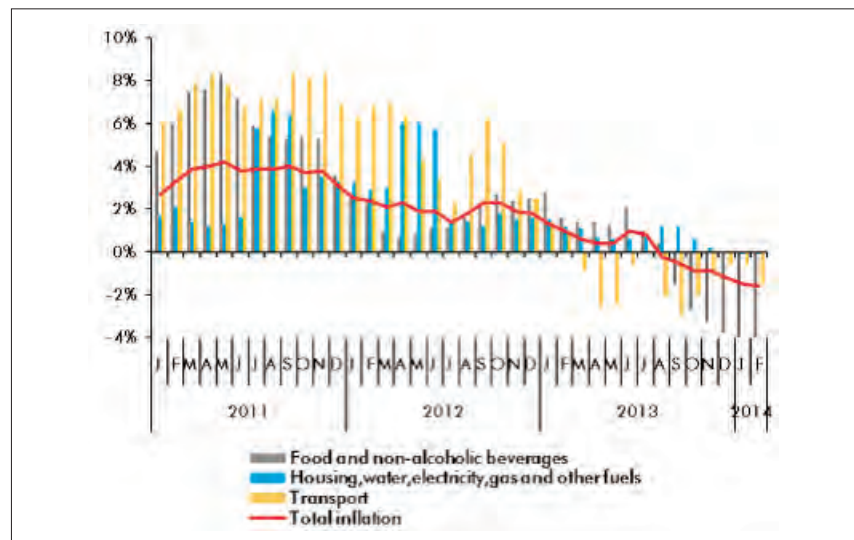
Prethodna godina je bila još jedan podsjetnik na činjenicu da je oporavak u BiH vezan isključivo za izvoz. Osim toga, rast industrijske proizvodnje (koji je uglavnom pogurao realni BDP na 1,9% na godišnjoj razini), se duguje povećanju inozemne potražnje za bh. robom. Dakle, gledajući rashodnu stranu BDP izvedbe, pozitivni ekonomski zamah može se pripisati samo trgovinskoj bilanci. Prema službenim podacima objavljenim od strane Državne agencije za statistiku, izvoz robe je u prošloj godini zabilježio rast za 6,6% na godišnjoj razini do 8,38 milijardi KM što je najviša nominalna vrijednost izvoza otkad Agencija prati trgovinsku bilancu u BiH (2003). S druge strane, uvoz robe bilježi pad od 0,5% na godišnjoj razini u prethodnoj godini s nominalnom vrijednošću od 15,17 milijardi KM. Slijedom toga, deficit u 2013. godini je pao na 6,79 milijardi KM (-8,2% na godišnjoj razini), dok je pokrivenost

uvoza/izvoza došla do 55,2% u odnosu na 51,5% u 2012 godinu.

U prethodnoj godini je registrovana prva deflacija u BiH od 2009.

Prethodnu godinu je obilježio trend smanjenja inflacijskog pritiska, što je dovelo do prve godiš-

dine. Prema tome, za cijelu godinu indeks potrošačkih cijena se izbalansirao na -0,1% označavajući prvu deflaciju od početka financijske krize u 2009. godini. Glavni čimbenik smanjenja pritiska na cijene u 2013. godini je smanjenje cijena hrane i transporta, odražavajući međunarodno kretanje cijena. Te dvije kategorije čine gotovo 50% BiH indeksa potrošačkih cijena. „Hrana i bezalkoholna pića“ (oko 35% IPC) su u 12 mjeseci 2013. godine ostali na razini od 0,0% na godišnjoj bazi. Cijene „transporta“ bile su negativne tokom većeg dijela 2013. godine, a time je i objavljen ukupni negativan rast od -1,1% na godišnjoj razini. Pad cijena je također zabilježen u kategorijama: „Odjeća i obuća“ (-9,0% na godišnjoj razini) i „Zdravlje“ (-1.7% na godišnjoj razini). S druge strane, jedina kategorija koja bilježi značajno povećanje cijene je „Alkohol i duhanski proizvodi“ (+6,4% na godišnjoj razini u 2013. godini), kao rezultat novog uspona rasta

Ključne IPC kategorije (% na godišnjoj razini)

nje deflacije od 2009. godine. Konkretno, od +1,3% stope inflacije na godišnjoj razini u januaru 2013. godine, indeks potrošačkih cijena se postepeno smanjivao tokom godine, što je rezultiralo deflacijom u augustu 2013 go-

trošarina na duhanske proizvode - na snazi od početka 2013. godine. Sve u svemu, smanjenje indeksa potrošačkih cijena tokom 2013. godine odražava dva važna trenda u ekonomiji. S pozitivne strane to odražava stabilizaciju ci

jena na svjetskim tržištima (nafta i hrane) što je glavni uzrok umjerenе inflacije od 2010. do 2012. godine.

Međutim, to također jasno odražava iznimno slabu privatnu potrošnju koja je još uvijek u negativnoj sferi iz koje se pokušava izvući zadnje četiri godine. Deflacija se nastavlja u 2014. godini sa negativnim očitanjem od 1.5% na godišnjoj razini u prva dva mjeseca 2014. godine. Međutim, ne vidimo niti jedan razlog da se deflacija zadrži tokom cijele godine jer računamo s tim da će nekoliko internih i eksternih čimbenika gurnuti IPC natrag u pozitivnu sferu (niska statistička osnova, spori oporavak domaće potrošnje, porast pritiska od strane međunarodnih tržišta - nafta, plin).

Tržište rada

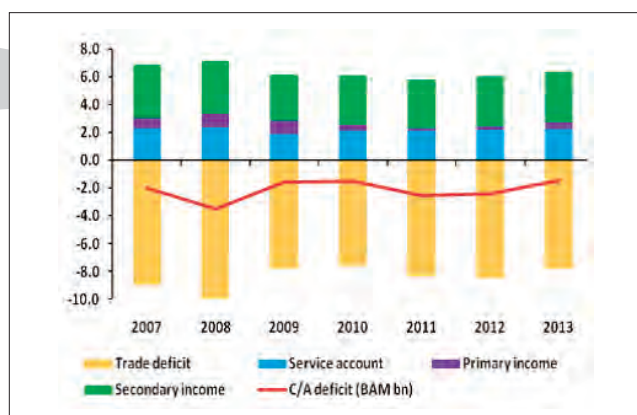
Statistika sa tržište rada je i dalje najveći opterećujući pokazatelj BiH ekonomskog okvira. Na kraju 2013. godine službena stopa nezaposlenosti ostala je na visokoj razini od 44,5% (nepromijenjeno u odnosu na kraj 2012. godine) s 554 hiljade nezaposlenih osoba. Pad na tržištu rada se nastavlja tokom 2013. godine u većini ključnih kategorija u realnom sektoru kao što su građevinarstvo, maloprodaja i veleprodaja, rudarstvo i ekstrakcija i proizvodnja električne energije. S druge strane, prosječan broj zaposlenih

u prerađivačkoj industriji ostao je nepromijenjen u odnosu na 2012. godinu, što se može podcrtati kao najpozitivniji dio prošlogodišnje statistike s tržišta rada. Jedini pomaci su registrovani u javnom sektoru i kategorijama manjih uslužnih djelatnosti. Depresija na tržištu rada se može ilustrovati činjenicom da se, od decembra 2013. godine, omjer radnika i penzionera nalazi na nedopustivo niskoj razini od 1,07. Zabrinjavajuće brojke tržišta rada također obilježavaju početak 2014. godine, jer se u januaru 2014. godine zvanična stopa nezaposlenosti povećala na 44,6%. Statistika o plaćama dodatno zatamnjuje sliku na tržištu rada. U prethodnoj godini prosječna neto plaća je bila 827 KM, što je 2,25 puta manje u odnosu na zaduženost po glavi stanovnika (krediti po stanovniku). Najviša prosječna neto plaća odnosi na finansijski sektor (1.336 KM), a najniža na graditeljstvo (532 KM). Prema anketi o radnoj snazi (ARS) (provedena u aprilu 2013. godine), stopa nezaposlenosti u BiH je mnogo podnošljivija na 27,5%, ali još uvijek predstavlja treću najveću stopu nezaposlenosti u Europi (odmah nakon Grčke i Makedonije), dok je stopa nezaposlenosti mladih posebno na alarmantnom nivou (na 59,1% u 2013. godini). Dakle, s obzirom na očekivani oporavak u 2014. godini predviđamo da će se stopa nezaposlenosti smanjit na 26,5% u ovoj godini,

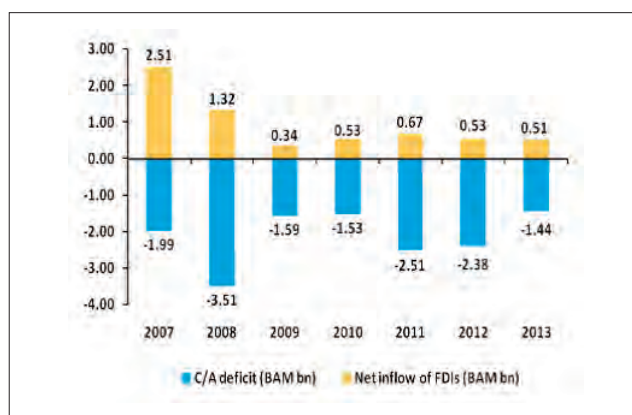
obilježavajući tako najnižu stopu nezaposlenosti u pet godina.

Neto priliv izravnih stranih ulaganja iznosi 1,9% BDP-a

Drugi dio 2013. godine je bio osobito tumoran u pogledu izravnih stranih ulaganja sa samo 52,7 miliona KM izravnih stranih ulaganja (neto vrijednost). Stoga, za cijelu godinu neto priliv izravnih stranih ulaganja iznosio je 507,1 miliona KM (-5,1% na godišnjoj razini) obilježavajući tako najnižu razinu izravnih stranih ulaganja od 2009. godine (detaljni sektori i državna statistika o izravnim stranim ulaganjima još uvijek nije dostupna). Osim toga, neto priliv izravnih stranih ulaganja kao % procijenjenog BDP-a za 2013. godinu iznosi trivijalnih 1,9%. Neto priliv ostalih ulaganja također se smanjio u 2013. godini (-14,8% godišnje) na 1,16 milijarde KM. Što se tiče portfeljnih ulaganja došlo je do odliva kapitala u iznosu od 132,5 mil. KM. Dakle, obzirom na višak od neto grešake i propusta po računima (365,2 mil KM), ukupne platne bilance čine višak od 792 mil KM (rezervna sredstva). Dakle, povećanje rezervnih sredstava odrazilo se na povećanje ulaganja u vrijednosne papire (792 milijuna KM) i povećanje monetarnog zlata (77,2 KM mil.), dok je u isto vrijeme zabilježen pad u depozitima i pohranjivanju deviznih sredstava (-116,9 milijuna KM) i ostalim rezervama (-43,3 mil. KM). ■

C/A kategorije (u mlrd KM)

C/A deficit i neto FDI

EKONOMSKI PREGLED ZA BiH*

Bosna i Hercegovina	2009	2010	2011	2012	2013e	2014f	2015f
Nominalni BDP (EUR mlrd)	12,4	12,7	13,1	13,1	13,5	13,9	14,8
Realni BDP (% na godišnjoj razini)	-2,8	0,7	1,0	-1,1	1,9	1,5	3,5
BDP po stanovniku (EUR)	3222	3298	3418	3415	3561	3661	3891
BDP po stanovniku (EUR po paritetu kupovne moći)	7400	7500	7500	7450	7550	7700	7900
Potrošnja po kućanstavu (realno, % na godišnjoj razini)	-4,6	0,1	-0,3	-0,8	-0,5	0,4	1,5
Bruto investicije u fiksni kapital (stvarni % na godišnjoj razini)	-27,8	-15,9	15,8	3,5	3,5	9,0	15,5
Industrijska proizvodnja (% na godišnjoj razini)	-3,3	1,6	5,6	-5,2	6,7	4,5	6,0
Proizvođačke cijene (prosj, % na godišnjoj razini)	-3,2	0,9	3,7	1,9	-1,8	2,3	2,4
Potrošačke cijene (prosj, % na godišnjoj razini)	-0,4	2,1	3,7	2,1	-0,1	1,5	2,2
Prosječne bruto plaće (LCY, % na godišnjoj razini)	9,2	2,4	6,8	2,2	0,5	3,5	4,0
Stopa nezaposlenosti (prosj, %)	24,1	27,2	27,6	28,0	27,5	26,5	24,5
Opći proračunski saldo (% BDP)	-4,4	-2,5	-1,3	-2,0	-1,5	-1,0	-1,0
Javni dug (u% BDP)	35,1	38,3	38,9	39,7	41,5	39,6	38,5
Trgovinska bilanca (% BDP)	-28,2	-26,3	-28,4	-28,8	-25,7	-26,5	-27,5
Tekući račun platne bilance (% BDP)	-6,6	-5,5	-9,5	-9,7	-5,4	-8,2	-10,2
Neto inozemna izravna ulaganja (% BDP)	1,4	1,5	2,1	3,5	1,9	5,0	6,1
Službene devizne rezerve (EUR mlrd)	3,2	3,3	3,3	3,3	3,6	3,7	4,0
Bruto inozemni dug (% BDP)	53,8	57,5	67,0	63,3	62,2	62,0	60,3
EUR / LCY (prosj)	1,96	1,96	1,96	1,96	1,96	1,96	1,96
USD / LCY (prosj)	1,40	1,47	1,41	1,52	1,47	1,45	1,47

DOGAĐAJI SA PRISUSTVOM ČLANOVA VSI/SSI

Događaji sa prisustvom članica VSI/SSI (novembar 2013. - maj 2014.)	Sadržaj	Mjesto i vrijeme
CEFTA sedmica Sarajevo – organizator: MVTEO BiH i CEFTA	Sedmica CEFTA u Sarajevu okupila je sve važne aktere poslovnog i političkog BiH života gdje su teme bile: poslovno okruženje i izazovi izvoznika iz BiH – ID je imala prezentaciju aktivnosti VSI	Sarajevo, Novembar 2013. godine
Prezentacija „Bijele knjige“ za 2012/13 godinu – organizator Vijeće stranih investitora BiH	Zvanični događaj promocije/prezentacije najvažnijeg pisanog produkta VSI – Bijela knjiga 2012/13	Sarajevo, Novembar 2014. godine
Promocija prvog izdanja „Bijele knjiga“ VSI Hrvatske	Učešće VSI predstavnika ureda	Zagreb, Novembar 2013. godine
Međunarodni ekonomski forum - Korporativno upravljanje u BiH	Predsjednik VSI je predstavio Udruženje VSI, Bijelu knjigu i poslovno okruženje u BiH	Dubrovnik, Decembar 2013. godine
Sastanak UO FIPA	Diskusija o internim aktivnostima FIPA-e, ali i poslovnom okruženju u BiH	Sarajevo, Decembar 2013. godine
Okrugli sto na temu: "Privatni kapital-stanje i perspektive" u organizaciji Unije udruženja poslodavaca Republike Srpske	Članovi VSI UO predstavili BK 2012/13	Banja Luka, Decembar 2013. godine

Izvor: Raiffeisen Bank Bosna i Hercegovina: Tromjesečno ekonomsko izvješće - Q1

 DOGAĐAJI SA PRISUSTVOM ČLANOVA VSI/SSI

Događaji sa prisustvom članica VSI/SSI (novembar 2013. - maj 2014.)	Sadržaj	Mjesto i vrijeme
Radna grupa za poreze pri Ministarstvu finansija FBiH	Parafiskalni nameti i naknade u FBiH	Sarajevo, Decembar 2013. godine
AHK godišnji poslovni događaj	Skupština i korporativna zabava – učešće VSI članova	Sarajevo, Decembar 2013. godine
Udruženje poslodavaca FBiH - Okrugli sto Zakon o privrednim društvima Federacija BiH – izazovi u primjeni i neophodne reforme	Diskusija sa kompanijama i predstavnicima poslovnih udruženja u BiH. VSI predstavnici kompanija učestvovali.	Sarajevo, Decembar 2013. godine
Sastanak sa predstavnicima BOSCH i AHK	Tema: poslovna saradnja	Sarajevo, Decembar 2013. godine
Okrugli sto: Javne nabavke u BiH – UPFBiH i Account NGO	Diskusija o procedurama i prijedlozima za izmjenu Zakona o javnim nabavkama, prisustvo predstavnika ureda VSI	Sarajevo, Decembar 2013. godine
OHR i VSI inicijativa za članove/kompanije vezano za Instrukciju Vlade FBiH koja omogućava "slobodan promet roba između tržišta FBiH i RS"	Online diskusija VSI članova o ovome problemu	Sarajevo, Decembar 2013. godine
Sastanak sa šeficom privatnog sektora USAID Sida GOLD projekta, Aidom Soko	Razgovor o kooperaciji VSI i USAID na temu razvoja kompanija u lokalnim zajednicama BiH	Sarajevo, Januar 2014. godine
UPF sjednica: VSI predstavio Bijelu knjigu 2012/13	Prezentacija Bijele knjige predstavnicima poslovne zajednice u FBiH	Sarajevo, Januar 2014. godine
Deloitte i VSI konferencija	Razvoj malih i srednjih preduzeća u BiH	Sarajevo, Januar 2014. godine
Debata „Radna mjesta u BiH“ organizirana od strane Svjetske banke i Vijeća ministara BiH	VSI članovi učesnici skupa	Sarajevo, Januar 2014. godine
FIPA sjednica Upravnog odbora	Plan za narednu godinu	Sarajevo, Januar 2014. godine
Vijeće za suradnju (CC) redovni sastanak	Rasprava o javnim nabavkama	Sarajevo, Januar 2014. godine
Sastanak sa predstavnicima SDC-a u BiH	Razgovor o radno-pravnim odnosima, kao i problematici predstavljenju u Bijeloj knjizi	Sarajevo Januar 2014. godine
Uspostavljena saradnja sa MVTEO po pitanju izmjene i dopune Zakona o direktnim stranim ulaganjima u BiH	VSI članovi postali dio radne grupe koja će biti konsultovana po pitanju svih izmjena zakona i propisa od važnosti za strane investicije u MVTEO-u	Sarajevo, Januar 2014. godine
Komitet za radno pravo VSI, sastanak	Razgovor o aktivnostima Komiteta za 2014. godinu – priprema treninga na specifičnu temu	Sarajevo Februar 2014. godine
USAID Sida GOLD projekat i Općina Novi grad Sarajevo sastanak	Razgovor o investicijama i saradnji sa lokalnim zajednicama	Sarajevo Februar 2014. godine
Privredna komora KS, GOLD, Deloitte i VSI radni ručak	Diskusija o problematici sa kojom se susreću strani investitori	Sarajevo, Februar 2014. godine
Sastanak sa osobljem Ministarstva za rad i socijalnu politiku RS-a	Bijela knjiga prijedlozi – buduća saradnja RS Vlade i VSI, harmonizacija propisa	Banja Luka, Februar 2014. godine
Sastanak sa predstavnicima komercijalnog odjela Poljske ambasade	Razgovor o ishodovanju dozvola i komplikaciji administracije u BiH	Sarajevo, Februar 2014. godine
Austria Business Club	VSI članovi gosti	Sarajevo, Februar 2014. godine
Sastanak sa predstavnicima Općine Novi grad/Općinskog vijeća	Diskusija o građevinskim dozvolama i procedurama, a po preporukama iz Bijele knjige	Sarajevo, Februar 2014. godine
Prezentacija EBRD Tranzicijskog izvještaja za 2013. godinu	VSI članovi prisustvovali	Sarajevo, Februar 2014. godine
Sastanak sa predstavnikom ekonomskog odjela USA ambasade u BiH	Razgovor o aktivnostima VSI	Sarajevo, Februar 2014. godine
Sastanak sa predstavnicima BBI- Sarajevo Business Forum 2014	Dogovorena saradnja BBI Foruma i VSI	Sarajevo, Februar 2014. godine
Sastanak sa Messer BH - Tema: Javne nabavke	Diskusija o problematici kompanija na temu javnih nabavki i procedura	Sarajevo, Februar 2014. godine

DOGAĐAJI SA PRISUSTVOM ČLANOVA VSI/SSI

Događaji sa prisustvom članica VSI/SSI (novembar 2013. - maj 2014.)	Sadržaj	Mjesto i vrijeme
VSI članice sastanak/Indirektni porezi u BiH	Sastanak revizorskih kompanija /članica VSI na temu indirektnog oporezivanja u BiH	Sarajevo, Februar 2014. godine
Formiranje zvanično VSI komiteta za ishodovanje radnih dozvola	Zvanično formiranje Komiteta pri uredu VSI koji će raditi na problematici izdavanja dozvola iz nekoliko oblasti – online aktivnost	Sarajevo, Februar 2014. godine
Sastanak sa predstavnicima Ministarstva za rad i socijalne zaštite FBiH	Diskusija o prioritetima i preporukama iz Bijele knjige 2012/13 iz oblasti radnog prava	Sarajevo, Februar 2014. godine
Konferencija CFO – stavovi finansijskih direktora u BiH – organizator Deloitte	Učešće VSI članova	Sarajevo, Mart 2014. godine
Sastanak kompanija / VSI članica sa predstavnicima ekonomskog odjela SAD ambasade u BiH	Diskusija na temu saradnja lokalne zajednice sa stranim kompanijama i prepreke sa kojima se suočavaju	Tuzla, Mart 2014. godine
Ekonomске prilike i izazovi u JIE – konferencija/organizator AHK	VSI Predsjednik, Branimir Muidža, panelist. Prisustvo VSI članova	Sarajevo, Mart 2014. godine
Konsultacije sa poslovnom zajednicama/VSI članovi i EU Delegacija u BiH	Konsultacije sa poslovnom zajednicom glede izvještaja o napretku koji objavljuje EU Delegacija u BiH/ aktivno učešće VSI članova	Sarajevo, Mart 2014. godine
Sastanak sa šefom kabineta Predsjedatelja VM BiH, Eugenom Šuškom	Razgovor o podršci Vjeća ministara BiH, aktivnostima VSI i implementaciji preporuka iz Bijele knjige 2012/13 koje su u nadležnosti državnih ministarstava	Sarajevo, Mart 2014. godine
Sastanak UO VSI	Diskusija o tekućim aktivnostima i planovima VSI za period od narednih 6 mjeseci	Sarajevo, Mart 2014. godine
Sastanak sa predstavnicima UNCTAD	Tema diskusije: Izrada pravnog i institucionalnog okvira za investiranje u BiH	Sarajevo, Mart 2014. godine
UK poslovni klub prijem	Prisustvo VSI članova – umrežavanje kompanija	Sarajevo, Mart 2014. godine
Sastanak sa predstavnicima Agencija za javne nabavke BiH	Tema: nove izmjene Zakona o javnim nabavkama u BiH	Sarajevo, Mart 2014. godine
Panel na temu otkaz ugovora o radu od strane poslodavca u organizaciji VSI	Panel diskusija sa poslodavcima/kompanijama i institucijama iz oba entiteta zaduženim za problematiku radno-pravnih odnosa	Teslić, Mart 2014. godine
Sastanak sa EU predstavnicima odjela za radno pravne odnose	Tema: preporuke iz Bijele knjige koje se tiču radno-pravnih odnosa i buduća saradnja	Sarajevo, April 2014. godine
Sastanak sa savjetnikom Ministra finansija i trezora BiH, Miroslavom Tomićem	Razgovor o budućoj saradnji VSI i ministarstva, kao i podrška pripremi aktivnosti vezane za indirektno oporezivanje u BiH	Sarajevo, April 2014. godine
Skupština Udruženja poslodavaca FBiH	Učešće VSI članova	Sarajevo, April 2014. godine
AmCham i GOLD okrugli sto na temu „Tok stranih investicija u BiH i pregled poslovne klime“	Učešće VSI članova	Sarajevo, April 2014. godine
Sastanak radne grupe MVTEO na temu izmjene Zakona o politici direktnih stranih ulaganja u BiH - restrikcija kod ulaganja u medije	Aktivnost učešće predstavnika ureda VSI	Sarajevo, April 2014. godine
Sastanak sa pomoćnikom ministra okoliša i turizma FBiH, Mladenom Rudežom	Tema sastanka: preporuke iz BK 2012/13 iz sekcije Okolinske dozvole i buduća saradnja	Sarajevo, April 2014. godine
Sastanak sa predstvanikom Udruženja poslodavaca FBiH, Seidom Fijuljaninom	Buduća saradnja VSI i UPFBiH	Sarajevo, April 2014. godine
Prezentacija ključnih preporuka iz Bijele knjige za 2012/13 godinu na sjednici Odbora za ekonomiju i finansije Parlamenta FBiH	Prezentacija preporuka i diskusija o usvajanju Zakona o poslovnoj registraciji i privrednim društvima po hitnom postupku	Sarajevo, April 2014. godine
Sastanak sa predstavnicima IFC-a	E registar i uklanjanje prepreka kod ishodovanja dozvola u BiH	Sarajevo, April 2014. godine

NAŠE AKTIVNOSTI I DOSTIGNUĆA

Kompanije/članice su glavna snaga Vijeće stranih investitora BiH. Zato, činimo sve kako bi VSI BiH predstavljao jedinstven glas svih stranih investitora u zemlji.

BIJELA KNJIGA

Bijela knjiga je publikacija koju Vijeće stranih investitora objavljuje na godišnjoj osnovi. Njena svrha je da vladama u BiH predloži prioritete reforme s ciljem eliminisanja ključnih prepreka za ulaganja. Bijela knjiga je najvažniji pisani proizvod

Vijeće stranih investitora. Vijeće stranih investitora je objavilo do sada četiri izdanja Bijele knjige. Bijela knjiga je prepoznata od strane vlasti u BiH kao važan dokument i polazište za reformske procese u cilju poboljšanja opće poslovne klime u BiH. ■

VSI Članovi

